



TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOL
EESTI MEREAKADEEMIA

Merenduskeskus

Kaidi Leemet

**ETTEVÕTTE FINANTSSEISUNDI HINDAMINE
INCAP ELECTRONICS ESTONIA OÜ-S**

Lõputöö

Juhendaja: lektor Mai Takkis

KURESSAARE 2018

ANNOTATSIOON

Käesoleva lõputöö eesmärgiks oli hinnata ja analüüsida ettevõtte Incap Electronics Estonia OÜ finantsseisundit perioodil 2014-2016 ning võrrelda teise sama valdkonna ettevõttega. Iga ettevõtte peamiseks eesmärgiks on omanike rikkuse suurendamine ning finantsanalüüs on selle eesmärgi üheks saavutamise vahendiks. Elektroonika- ja elektriseadmete tootmise sektor on üks kiiremini arenevaid tööstusharusid Eestis, mille kasvu taga on sektori ettevõtete toodete kõrge lisandväärtus, tootmisprotsessi efektiivsus ning tootearenduse kiire kohanemine.

Finantsanalüüsi teostamiseks kasutati bilansi ja kasumiaruande vertikaal- ja horisontaalanalüüsi ning suhtarvude analüüsi, mis omakorda koosnes maksevõime, efektiivsuse, kapitali struktuuri ja tasuvuse analüüsist. Kõiki suhtarvude tulemusi võrdles autor konkurendi vastavate näitajatega. Lõpus toob autor välja lõputöö empiirilise osa olulisemad tulemused ja hinnangud. Antud töö analüüsis on kasutatud Incap Electronics Estonia OÜ ja konkurendi 2014-2016 majandusaasta aruandeid.

Kuna 2015. aasta oli elektroonika- ja elektriseadmete sektoris raske ja väljakutseid pakkuv aasta, mil valitses sektori üldine nõrk nõudlus ja mille tagajärjedest ei jäänud puutumata ka Incap Electronics Estonia OÜ, siis 2016. aastaks Incap Electronics Estonia OÜ suutis edukalt madalseisust välja tulla enamusi oma näitajaid oluliselt parandades.

Finantsanalüüsi tulemusel saab väita, et Incap Electronics Estonia OÜ on vaatamata rasketele aegadele 2015. aastal, mil ettevõtte oli kahjumis, suutnud 2016. aasta lõpuks taas kasumisse jõuda ja olla edukas omanikele kasumit tootev ettevõtte.

SISUKORD

SISSEJUHATUS	4
1. FINANTSANALÜÜSI TÄHTSUS JA MEETODID	6
1.1 Finantsanalüüsi olulisus ja kasutatavad informatsiooniallikad	6
1.2 Finantsanalüüsi meetodid	8
1.3 Rahandussuhtarvude arvutamine	10
1.3.1 Maksevõime suhtarvud	10
1.3.2 Efektiivsuse suhtarvud	12
1.3.3 Kapitali struktuuri suhtarvud	14
1.3.4 Tasuvuse ehk rentaabluse suhtarvud	15
2. EESTI ELEKTROONIKATÖÖSTUSE ARENG NING INCAP ELECTRONICS ESTONIA OÜ TEGEVUS KONKURENTSITINGIMUSTES	17
2.1 Eesti elektroonikatööstuse areng	17
2.2 Incap Electronics Estonia OÜ üldiseloostus	19
2.3 Konkurendid ja nende majandustegevus	22
3. FINANTSANALÜÜS INCAP ELECTRONICS ESTONIA OÜ-S	25
3.1 Incap Electronics Estonia OÜ bilansi ja kasumiaruande vertikaalne ja horisontaalne analüüs	25
3.2 Konkurendi bilansi ja kasumiaruande vertikaal- ja horisontaalanalüüs	32
3.3 Suhtarvude analüüs	36
3.3.1 Maksevõime analüüs	36
3.3.2 Efektiivsuse analüüs	38
3.3.3 Kapitali struktuuri analüüs	43
3.3.4 Tasuvuse analüüs	44
3.4 Järeldused ja parendusettepanekud	46
KOKKUVÕTE	49
FINANCIAL ASSESSMENT OF THE COMPANY, INCAP ELECTRONICS ESTONIA OÜ	52
VIIDATUD ALLIKAD	54
LISAD	56

SISSEJUHATUS

Ettevõtte finantsjuhtimise peamiseks eesmärgiks on ettevõtte väärtuse ehk aktsionäride rikkuse suurendamine. Nimetatud eesmärgi üheks saavutamise vahendiks on finantsanalüüsi läbiviimine.

Elektroonika- ja elektriseadmete tootmise sektor on üks kiiremini arenevaid tööstusharusid Eestis. Kasvu tagab sektori ettevõtete toodete kõrge lisandväärtus, tootmisprotsessi efektiivsus ning tootearenduse kiire kohanemine. Ettevõtete müügitulu on viimaste aastate jooksul kasvanud. Sektori tuleviku kasvupotentsiaali võib hinnata kõrgeks, kuna lisaks müügitulule kasvavad sektori tootmismahud ja hõive. Sektor on tugevalt välisurule orienteeritud, enam kui 90% müügitulust moodustab eksport. Samuti põhineb enamik suurematest sektori ettevõtetest väliskapitalil.

Oluline osa elektroonika- ja elektriseadmete tootmisettevõtetest on asutatud suurematesse linnadesse ja nende lähiümbrusse, mis seejuures mõjutab oluliselt regionaalset arengut. Elektroonikatööstus on olnud üheks suuremaks uute töökohtade loojaks Saaremaal, Pärnus, Elvas ja Koerus.

Autor valis lõputöö teema kuna huvi, milline on finantsseisukord Saaremaa elektroonikaettevõttel Incap Electronics Estonia OÜ ning võrdleb teise sama valdkonna ettevõttega. Uuritavas ettevõttes, milleks on Incap Electronics Estonia OÜ, ei ole varem põhjalikult finantsanalüüsiga tegeletud. Majandusaasta aruannete jaoks on arvatud erinevaid suhtarve, kuid neid sügavamalt analüüsitud ei ole. Sellest tulenevalt valis autor lõputöö teemaks „Ettevõtte finantsseisundi hindamine Incap Electronics Estonia OÜ-s“.

Lõputöö eesmärk on hinnata ja analüüsida ettevõtte Incap Electronics Estonia OÜ majandusseisu finantsaruannete põhjal ja võrrelda teise sama valdkonna ettevõttega. Eesmärgi täitmiseks sooritab autor järgmised tegevused:

- teemakohaste kirjandusallikate ülevaade;
- tutvumine Eesti elektroonikatööstuse arenguga;
- ettevõtete majandusaasta aruannetega tutvumine;
- bilansi ja kasumiaruande vertikaal- ja horisontaalanalüüsid ning võrdlus konkurendiga;
- suhtarvude analüüs ja tulemuste võrdlus konkurendiga.

Antud töö empiirilises osas analüüsitakse Incap Electronics Estonia OÜ ja konkurendi 2014-2016. aasta finantsaruandeid. Analüüsis on kasutatud Incap Electronics Estonia OÜ 2014-2016 majandusaasta aruandeid.

Töö koosneb kolmest osast. Esimene osa on teoreetiline, kus selgitatakse finantsanalüüsi tähtsust, kasutatavaid informatsiooniallikaid ja finantsanalüüsi erinevaid meetodeid.

Töö teises osas tutvustatakse elektroonikatööstuse arengut ja uuritavat ettevõtet ning konkurenti ja tema majandustegevust.

Töö kolmandas osas on teostatud ettevõtte bilansi ja kasumiaruande vertikaal- ja horisontaalanalüüsid ning tehtud võrdlus konkurendiga. Samuti teostab autor veel suhtarvude nagu maksevõime, efektiivsuse, kapitali struktuuri ning tasuvuse analüüsid. Kõiki suhtarvude tulemusi võrdleb autor konkurendi vastavate näitajatega ja teeb finantsanalüüsi tulemuste põhjal järeldusi ja parendusettepanekuid.

Kokkuvõttes esitab autor ülevaate olulisematest tulemustest ning selgub ettevõtte kasumlikkus.

Lõputöö valmimisel on kasutatud põhiliselt erialaseid raamatuid, ajakirjanduslikke ja internetiallikaid ning ettevõtete majandusaasta aruandeid.

1. FINANTSANALÜÜSI TÄHTSUS JA MEETODID

1.1 Finantsanalüüsi olulisus ja kasutatavad informatsiooniallikad

Ettevõtete tegelikus juhtimises on töötulemuste analüüs omandanud üha olulisema koha. Mida paremini ettevõtteid töötavad ja mida täielikumalt kasutatakse ära kõiki tootmisvõimalusi, seda keerukamaks läheb uute reservide leidmine. Analüüs võimaldab süveneda nähtuste olemusse ning näha nende varjatud omadusi ja seoseid. (Tšistjakov 1996:6)

Finantsanalüüs (ingl *financial analysis*) on ennekõike suunatud ettevõtte jätkusuutlikkuse analüüsimisele. Jätkusuutlikkust saab väljendada maksevõime, kasumlikkuse, kapitali struktuuri jt näitajate või nende näitajate kombinatsioonide kaudu.

Finantsanalüüs on vahend, mille kaudu saab anda hinnangu eelmistele perioodidele, hetkeolukorrale ning tulevikus oodatava finantsolukorra kohta. Finantsanalüüs aitab mõista põhjalikumalt finantsaruandlust ning teha finantsotsuseid selle põhjal. (Bõtskova, Teearu 1997:11)

Finantsanalüüsist on huvitatud:

- juhtkond;
- omanikud (aktsionärid);
- pangad;
- tarnijad, kreditorid (kellele firma on võlgu);
- konkurendid;
- töötajad jne. (Teearu, Krumm 2005:15)

Finantsanalüüsi läbiviimise võib jagada kolme etappi:

- 1) ettevalmistav etapp, millel töötatakse välja analüüsi eesmärgid, millistele küsimustele tahetakse vastust saada;
- 2) näitajate arvutamine ja interpreteerimine;
- 3) analüüsi tulemuste üldistamine ja ettepanekute väljatöötamine firma edasiseks tegevuseks (milline seisukord on ja mida tuleks teha?).

Analüüsi korraldamiseks saadakse informatsiooni põhiliselt raamatupidamise aruandlusest:

- ✓ möödunud perioodi kohta – infoallikaks on raamatupidamise aruandlus;
- ✓ perspektiivne analüüs, s.o. tulevase perioodi kohta (plaanilised raamatupidamise aruanded). (Tearu, Krumm 2005:15-16)

Põhilised finantsaruanded, mis annavad ettevõtte tegevuse kohta olulist informatsiooni on raamatupidamise bilanss, kasumiaruanne ja rahavoogude aruanne.

Raamatupidamishilanss (*balance sheet, statement of financial position*) kujutab endast firma finantsolukorra aruannet mingi ajaperioodi kohta teatud kuupäeva seisuga, hõlmates aktiva, kohustused ja omakapitali. Aktiva näitab firma vara, kohustused ja omakapital aga selle finantseerimise allikaid. (Alver, Alver 2017:80; Peterson 2000:104)

Bilanss väljendab kõigi firma tegevusaja vältel toimunud äritehingute järjestikulise liitmise tulemust. Üldiselt kajastab kõik bilansis kirjas olev pigem minevikulisi maksumusi kui praegust väärtust. (Rünkla 2003:44)

Möödunud perioodide analüüsimiseks kasutatakse aruandelist bilanssi ning perspektiivsel analüüsimisel kasutatakse plaanilist bilanssi. Bilanss kajastab ettevõtte arvestuslikku väärtust. Bilansi näitajate puuduseks on, et need kajastavad nn. ajaloolisi andmeid, mis tihti ei vasta tegelikule olukorrale. (Tearu, Krumm 2005:16)

Bilansi aktivakirjed on järjestatud likviidsuse järgi – see tähendab, et nimistu algab hõlpsamini rahaks muudetavatest varadest. (Rünkla 2003:44)

Kasumiaruanne (*income statement, profit and loss account*) kajastab ettevõtte tulusid, kulusid ja kasumit. Kasumiaruanne koostatakse tekkepõhise arvestusprintsipi alusel (tulud tuuakse ära nende arvestamise, mitte tegeliku laekumise ajal). Nõutud on tulude ja kulude vastavust ehk kuludena näidatakse tulude saavutamiseks tehtud väljaminekuid. Kasumiaruandesse lülitatakse ka mitterahalised kulutused (ei kujuta endast väljuvat rahavoogu), nagu näiteks põhivara amortisatsioon. Kasumiaruandes tuuakse välja perioodi majandustegevuse lõpptulemus – puhaskasum või -kahjum. (Alver, Alver 2017:81; Tearu, Krumm 2005:16)

Eestis on kasumiaruandel kaks skeemi: esimene on üles ehitatud kululiikide, teine funktsioonide järgi (Kõomägi 2006:111).

Osahingus Incap Electronics Estonia OÜ on kasutusel kasumiaruande skeem nr 1.

Rahavoogude aruanne (*cash flow statement, statement of cash flows*) annab infot raha tegeliku laekumise ja raha tegelike väljaminekute kohta ettevõttes, kajastades seega sisenevaid ja väljuvaid rahavoogusid. (Alver, Alver 2017:86; Teearu, Krumm 2005:16) Rahavood jagunevad kolme kategooriasse: rahavoog põhitegevusest, rahavood firma investeeringutest ja rahavood finantseerimistegevusest (näiteks aktsiate emiteerimine ja laenamine või laenu tagasimaksmine). (Peterson 2000:108)

1.2. Finantsanalüüsi meetodid

Finantsaruannete analüüsil kasutatakse kolme põhilist lähenemismenetlust, kusjuures kõigil juhtudel võib parema ja kiirema mõistmise huvides kasutada ka andmete graafilist esitust. (Rünkla 2003:60)

Aruandluse analüüsimisel rakendatakse järgmisi meetodeid (Teearu, Krumm 2005:17):

1. **Aruandluse vertikaalanalüüs** ehk üldistatud kujule viidud aruannete analüüs – üksikute näitajate osakaalu arvutamine kogumis.

Näiteks bilansis arvutatakse välja varade struktuur ning finantseerimisallikate struktuur, uuritakse nende dünaamikat ning võrreldakse normidega. Huvitavaid tulemusi annab kasumiaruande vertikaalanalüüs. Siin võetakse müügikäive 100%-na ja edasi määratakse kindlaks üksikute näitajate osakaal müügikäibest. Teisisõnu tuuakse välja müügikäibe ühe euro jagunemine kululiikideks ja kasumiks, uuritakse struktuuri dünaamikat ja võrreldakse normidega. Normidena võib kasutada tootmisharu ja ka konkurentide vastavaid näitajaid.

2. **Aruandluse horisontaalanalüüs** ehk muutuste võrdlev hindamine rahalisel ja protsentuaalsel kujul – aruandluse mitme perioodi näitajate väärtuse võrdlus, muudatuste väljatoomine absoluutsummas ja protsentides.

Antud meetodika puhul määratakse rahalised ja protsentuaalsed muutused aruannetes, kõrvutades kahe või enama aasta aruandeid ja analüüsid periooditi aset leidvaid muutusi horisontaalanalüüsi-menetlusel. Rahalises väljenduses peaks nii saama välja selgitada tulukust või finantsseisundit mõjutavad võtmefaktorid, protsentuaalkuju aitab analüütikul tajuda perspektiivi ja muutuste olulisuse määra. Horisontaalanalüüsil võib

leida ka trendiprotsendid, võttes mingi aasta baasaastaks ja arvestades teiste aastate andmeid selle suhtes. (Rünkla 2003:60)

3. **Rahandussuhtarvude arvutamine** ehk suhtarvude analüüs, s.o. põhiline analüüsi meetod. Suhtarv on kahe või enama aruandelise näitaja jagatis, mida väljendatakse kordades, protsentides, päevades ja/või eurodes.

Suhtarvude puhul on vaja vastata järgmistele küsimustele:

- ✓ kuidas arvutada;
- ✓ mida see suhtarv mõõdab;
- ✓ millistes näitajates väljendatakse;
- ✓ millest räägivad näitaja kõrged ja madalad väärtused;
- ✓ kuidas vastavat näitajat parandada. (Teearu, Krumm 2005:17)

Suhtarvud peegeldavad firma tegevuse erinevaid aspekte: ühed rahuldavad aktsionäride loomulikku huvi firma kasumimäärade (ja seega nende heaolu) kohta, teised lühiajaliste võlausaldajate huvi jooksva maksevõime kohta, kolmandad pikaajaliste kreditoride huvi firma heaolu ja maksevõime kohta mitte ainult praegu, vaid ka perspektiivsemas plaanis, neljandad annavad firma juhtkonnale informatsiooni tegevuse tulemuslikkuse, tõhususe ja võimalike ohtude kohta. (Rünkla 2003:60)

Põhiliselt eristatakse viit liiki suhtarve:

- lühiajalised maksevõime suhtarvud (short-term solvency ratios; liquidity ratios) – näitavad ettevõtte võimet katta oma lühiajalisi kohustusi;
- efektiivsuse suhtarvud (activity ratios) – näitavad ettevõtte toimetulekut varadesse investeeritud vahendite juhtimisega;
- finantsvõimenduse suhtarvud (financial leverage ratios) – näitavad, kui palju ettevõtte kasutab laenukapitali;
- tasuvuse suhtarvud (profitability ratios) – näitavad ettevõtte rentaablust ehk kui palju toodab ettevõttesse investeeritud kapital kasumit;
- turuväärtuse suhtarvud (value ratios) – hindavad firma turuväärtuse adekvaatsust.

Finantsaruandluse analüüs põhineb suhtarvude analüüsil ning muudab aruannetelt pärineva informatsiooni kergemini loetavaks. (Järve, Veisson 2003:24-25)

1.3. Rahandussuhtarvude arvutamine

Rahandussuhtarvud ehk finantssuhtarvud aitavad meil identifitseerida firma finantseisu tugevaid ja nõrku külgi. Rahandussuhtarvud on kasulik analüüsivahend, kui neid võrrelda standardite või normidega. (Peterson 2000:117)

Suhtarvude puhul tuleb uurida ja tähelepanu pöörata:

- 1) kas arvutamise meetodika on sama – kas suhtarvud on võrreldavad;
- 2) paljud ettevõtted tegelevad mitme tootmisharuga – näiteks kaubandus ja tootmine, teised ettevõtted mitte – neid ei saa omavahel võrrelda;
- 3) erinevused raamatupidamise arvestuses;
- 4) ühe ja sama suhtarvu puhul kasutatakse mitmesuguseid arvutamise meetodeid (nimi on sama, kuid sisu on teine).

Suhtarvude ring pole piiratud, kuid praktikas on välja kujunenud põhilised, tihti kasutatavad suhtarvud. (Tearu, Krumm 2005:18)

1.3.1 Maksevõime suhtarvud

Ettevõtte maksevõime ehk likviidsuse all mõistetakse ettevõtte võimet katta õigel ajal oma lühiajalised kohustused. (Järve, Veisson 2003:25)

Maksevõime analüüsi eesmärk on hinnata ettevõtte maksevõimet. Maksevõime analüüs näitab, kas firmal on küllaldaselt raha ning kiiresti rahaks muudetavat vara (likviidset vara) oma kohustuste õigeaegseks kustutamiseks, s.t. kas firma on maksevõimeline. Analüüsi tulemustest on eelkõige huvitatud firma kreditorid. Maksevõime analüüsi tehakse bilansi andmetel. Sealjuures võrreldakse käibevara lühiajaliste kohustustega.

Maksevõime näitajad jagunevad kahte rühma:

1. lühiajalised likviidsuse näitajad;
2. pikaajalised maksejõulisuse näitajad.

Enamlevinud maksevõime näitajaks on lühiajalise võlgnevuse kattekordaja. (Tearu, Krumm 2005:19)

Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja ehk **maksevõime tase** (*current ratio, working capital ratio*) näitab, mitu korda ületab käibevarade maksumus lühiajaliste kohustuste summat ja see arvutatakse järgmiselt (Kallam jt 2003:153):

$$\text{Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja} = \frac{\text{käibevara}}{\text{lühiajalised kohustused}} \quad (1)$$

Kreeditoride seisukohalt vaadatuna on seda parem, mida suurem on antud suhtarvu väärtus. Ettevõtte poolt vaadatuna näitab suhtarvu liialt kõrge väärtus liigseid rahamahutusi käibevaradesse, ressursside ebaefektiivset kasutamist.

Selle näitaja osas on välja kujunenud üldised hindamiskriteeriumid:

$K \geq 1,6$	hea maksevõime,
1,20-1,59	rahuldav,
0,90-1,19	mitterahuldav,
$K < 0,9$	nõrk. (Tearu, Krumm 2005:19-20)

Kui see näitaja on liiga madal, võib ettevõttel tekkida raskusi arvete tasumisega. Liiga kõrge lühiajalise võlgnevuse kattekordaja aga näitab, et firma kasutab raha ebaefektiivselt – mida suurem on varade likviidsus, seda väiksem on reeglina nende tootlikkus. (Järve, Veisson 2003:25)

Likviidsuskordaja ehk **happetest** (*liquidity ratio, acid test*) näitab, mitu korda ületab kõrgema likviidsusega käibevarade ehk kiirelt ringlevate käibevarade maksumus lühiajaliste kohustuste summat. Kõrgema likviidsusega varade summa leidmiseks on käibevarade kogusummast lahutatud varud ja ettemaksed.

Likviidsuskordaja arvutatakse järgmiselt (Kallam jt 2003:154):

$$\text{Likviidsuskordaja} = \frac{\text{käibevara} - \text{varud} - \text{ettemaksed}}{\text{lühiajalised kohustused}} \quad (2)$$

Antud kordajat nimetatakse ka maksevõime kordajaks. Majandusharuti on selle näitaja tase erinev. Likviidsuskordajat interpreteeritakse järgmiselt:

$K > 0,9$	hea,
0,6-0,89	rahuldav,
0,3-0,59	mitterahuldav,
$K < 0,3$	nõrk. (Tearu, Krumm 2005:20)

Maksevalmiduse kordaja (*cash ratio*) ehk rahaliste vahendite tase näitab, millise osa lühiajalistest kohustustest on ettevõtte võimeline kohe tasuma. (Karu 2000:52)

$$\text{Maksevalmiduse kordaja} = \frac{\text{raha ja lühiajalised väärtpaberid}}{\text{lühiajalised kohustused}} \quad (3)$$

Näitaja võib olla väiksem kui 0,2. Alumine piir sõltub konkreetsest ettevõttest ja majandusharust. Üldine suund peaks olema, et raha ja pangakontode jäägid oleksid võimalikult väikesed ning kogu vaba raha oleks kasutatud otstarbekamalt – investeeritud väärtpaberitesse või välja laenatud. (Reinberg, Alver 1999:79).

Peale eeltoodu võib hinnata ka teiste käibevarade ja lühiajaliste kohustuste suhet (nt. Varude või debitoorse võlgnevuse suhe lühiajalistesse kohustustesse). Konkreetse suhtarvude valik sõltub ettevõtte tegevusalast. (Järve, Veisson 2003:25)

1.3.2 Efektiivsuse suhtarvud

Efektiivsuse suhtarvud näitavad ettevõtte varade kasutamise efektiivsust. Need näitajad arvutatakse välja nii vara kohta tervikuna kui ka varade liikide lõikes (Järve, Veisson 2003:25). Selleks arvutatakse põhivara liikide käibekordajad. Nende võrdlemine eelmise perioodi näitajatega osutab, millise vara arvel on ettevõtte kõigi varade käibesagedus kiirenenud ja millise arvel aeglustunud (Kitvel 1998:30). Põhiliselt kasutatakse kolme efektiivsuse suhtarvu: 1) varade käibekordaja; 2) lühiajalise võlgnevuse käibekordaja ja 3) varude käibekordaja.

Varade käibekordaja (*total assets turnover*) näitab varade kasutamise efektiivsust ehk müügi netokäibe ning varasse investeeritud vahendite suhet. Mida kõrgem see näitaja on, seda efektiivsemalt varasid kasutatakse.

$$\text{Varade käibekordaja} = \frac{\text{müügi netokäive}}{\text{varad kokku (keskmine)}} \quad (4)$$

Debitoorse võlgnevuse käibekordaja (*receivables turnover*) näitab, millise osa ettevõtte aastasest netokäibest moodustab deebitoride debitoorne võlgnevus ehk mitu korda toimub aruandeperioodi jooksul debitoorse võlgnevuse tasumine deebitoride poolt. Keskmise laekumisperioodi leitakse, jagades aruandeperioodi päevade arvu lühiajalise võlgnevuse käibekordajaga. Mida lühem on debitoorse võlgnevuse laekumisperiood, seda parem.

$$\text{Debitoorse võlgnevuse käibekordaja} = \frac{\text{müüginetokäive}}{\text{debitoorne võlgnevus (keskmine)} - \text{käibemaks}} \quad (5)$$

Debitoorne võlgnevus tekib siis, kui müüakse kaupu või teenuseid võlgu.

$$\text{Debitoorse võlgnevuse käibevalde (päevades)} = \frac{365}{\text{debitoorse võlgnevuse käibekordaja}} \quad (6)$$

Pikk raha laekumise välde vähendab likviidsust, lühike raha laekumise välde võib pidurdada läbimüüki. (Tearu, Krumm 2005:23-24)

Kreditoorse võlgnevuse käibevälde (*Accounts Payable*) ehk keskmine hankijatele raha maksmise aeg näitab ettevõtte võimalusi ja harjumusi tasuda arveid. Suurenev võlgnevuse pikkus võib olla märk ettevõtte likviidsusprobleemidest.

$$\text{Kreditoorse võlgnevuse käibevälde} = \frac{\text{keskmine kreditoorne võlgnevus}}{\text{müüdnud toodangu omahind}} \times 365 \quad (7)$$

Varude käibekordaja ehk **varude käibesagedus** (*inventory turnover ratio*) näitab kauba ja tootmisvarude kasutamise efektiivsust. Suur varude käibekordaja on märk varude kasutamise efektiivsusest (varusid kasutatakse kiiresti, investeeringud tootmisvarudesse on madalamad). (Järve, Veisson 2003:25-26)

$$\text{Varude käibekordaja} = \frac{\text{müüdnud toodete kulu}}{\text{varude jääk (keskmine)}} \quad (8)$$

Varude käibekordaja iseloomustab varude käibekiirust. See näitab, mitu eurot müügikäivet produtseeris vara all kinni olev iga euro. Varude käibekordaja kõrge arvvärtus viitab üldjuhul varude efektiivsele kasutamisele müügitulu genereerimisel. Kreditorid käsitavad varude madalat käibesagedust likviidsusriski suurendava tegurina. (Reinberg, Alver 1999:79)

Antud näitaja rakendamisel tuleb arvesse võtta majandusharu, milles ettevõtte tegutseb: hulgikaubanduses on tunduvalt kõrgem materiaalsete varude käibekordaja kui rasketööstuses. (Bõtskova, Tearu 1997:21)

Varude käibevälde (*days inventory held*) näitab, kui pika aja jooksul päevades tootmisvarud keskmiselt ära müüakse.

$$\text{Varude käibevälde} = \frac{365}{\text{varude käibekordaja}} \quad (9)$$

Varude käibevälde on oluline näitaja tootmiskorraldajate ja varustajate jaoks. Selle alusel planeeritakse varustamist ja tootmiskorraldust *just-in-time*-meetodi alusel. (Kallam jt 2003:154)

Talitlustsükkel ehk **operatsioonitsükkel** näitab päevade arvu, mille jooksul toimub varude muutumine debitoorseks võlgnevuseks ja debitoorse võlgnevuse muutumine rahaks. (Kitvel 1998:32)

Talitlustsükkel = varude käibevälde + debitoorse võlgnevuse käibevälde (10)

Rahatsükli pikkus (finantseerimistsükkel) näitab, kui palju raha vajab ettevõtte tegelikult käibevarade soetamiseks. (Kitvel 1998:33)

Rahatsükli pikkus (päevades) = talitlustsükkel – lühiajaliste kohustuste käibevälde (11)

Antud suhtarvu väljendatakse päevades ja tõlgendab aega, millal ettevõtte peab tegevuste teostamiseks kasutama täiendavaid rahalisi vahendeid.

1.3.3 Kapitali struktuuri suhtarvud

Kapitali struktuuri ehk pikaajalise maksevõime suhtarvud iseloomustavad oma- ja võõrkapitali struktuuri ning ettevõtte võimet tasuda oma lühi- ja pikaajalisi kohustusi. (Kallam jt 2003:155)

Finantsvõimenduse ehk võõrkapitali kasutamise analüüsi all mõistetakse ettevõtte varade osalist finantseerimist võõrvahenditega. Finantsvõimenduse analüüs peab andma vastuse kahele küsimusele:

1. Mil määral firma kasutab oma vajaduste finantseerimiseks laenatud vahendeid;
2. Kas ettevõtte on võimeline maksma võõrvahendite katmisega seotud kulutusi (intressid, laenu kustutamine jne.).

Esimesele küsimusele annavad vastuse järgmised kordajad: (Tearu, Krumm 2005:24-25)

Võlakordaja (*debt ratio*) näitab, kui suure osa kogukapitalist moodustab laenukapital. (Kallam jt 2003:155)

$$\text{Võlakordaja} = \frac{\text{kohustused}}{\text{kogupassiva}} \quad (12)$$

Antud näitajat väljendatakse tavaliselt protsentides. See näitab, mitu protsenti varadest on võõrvahendite arvel soetatud. Siin kehtib rusikareegel – 50%. Ettevõtte võib edukalt tegutseda ka 60-70% võlakordaja korral. Võlakordaja tõus suurendab kreditoride riski. Võõrvahendite kasutamine tõstab ettevõtte finantsriski, kuid mõjutab samal ajal positiivselt omakapitali rentaablust ja kapitali keskmist hinda. (Tearu, Krumm 2005:25)

Kapitaliseerituse kordaja (*capitalization ratio*) iseloomustab pikaajaliste kohustuste osakaalu ettevõtte kogu kapitalis.

$$\text{Kapitaliseerituskordaja} = \frac{\text{pikaajalised kohustused}}{\text{pikaajalised kohustused} + \text{omakapital}} \quad (13)$$

Antud näitaja taseme, kapitali hinna ja omakapitali kasumitootluse vahel on vahetu seos. (Tearu, Krumm 2005:25)

Intressi(kulu)de kattekordaja (*interest coverage ratio*) iseloomustab, kuidas ettevõtte suudab katta intressikulud ärikasumi arvelt.

$$\text{Intressikulude kattekordaja} = \frac{\text{ärikasum}}{\text{intressikulud}} \quad (14)$$

Mida suurem on intressikulude kattekordaja, seda vähem on probleeme intressi maksmisega, seega peaks see suhtarv olema võimalikult suur. Intressikulude kattekordaja soovitatav suurus on üle 2. (Kallam jt 2003:155-156)

Kui näitaja arvväärtes langeb alla 2, tuleks kindlasti arvutada ka kassapõhine intressikulude kattekordaja. Kui intressikulude kattekordaja on väiksem kui 1, ei kata ärikasum intressikulu. (Alver, Reinberg 1999:151)

Antud näitaja puuduseks on see, et ärikasum ei ole ainus intressikulude tasumise allikas. (Tearu, Krumm 2005:26)

1.3.4 Tasuvuse ehk rentaablu suhtarvud

Ettevõtte põhieesmärgi – omanike jõukuse suurendamine – saavutamisele aitab kaasa kasumi kasv. Võrreldes kasumisummat selle saamiseks kasutatud ressurssidega, saadakse tasuvus ehk rentaablu ehk kasumi tootlus. (Tearu, Krumm 2005:27)

Rentaabluse suhtarvud mõõdavad, kui efektiivselt suudab ettevõtte juhtkond genereerida kasumit läbimüügit, koguaralt ja omakapitalilt. Rentaabluse suhtarvud väljendatakse protsentides. (Kallam jt 2003:156)

Rentaabluse suhtarvudest käsitletakse järgmisi suhtarve: müügikäibe brutorentaablu, müügikäibe puhasrentaablu, varade puhasrentaablu ja omakapitali puhasrentaablu.

Müügikäibe brutorentaablu (*gross profit margin*) on kõige üldisem rentaablu näitaja. Ta näitab, kui suur osa müügikäibest jääb järele peale kaupade omamaksumuse mahaarvamist. Brutokasumi saamiseks on vaja müügikäibest maha lahutada kaupade omamaksumus. (Alver, Reinberg 2002:319)

$$\text{Müügikäibe brutorentaablu} = \frac{\text{brutokasum}}{\text{müügitulu}} \quad (15)$$

Antud näitaja on arvutatav üksnes nende ettevõtete puhul, kes kasutavad kasumiaruande skeemi 2. (Alver, Reinberg 1999:155)

Incap Electronics Estonia OÜ kasutab kasumiaruande skeemi nr 1 ja seetõttu antud valemit suhtarvu analüüsi teostamisel ei arvutata.

Müügikäibe puhasrentaablus (*net profit margin*) näitab puhaskasumi osatähtsust müügikäibes.

$$\text{Müügikäibe puhasrentaablus} = \frac{\text{puhaskasum}}{\text{müügikäive}} \quad (16)$$

Müügikäibe puhasrentaabluse näitajat kasutatakse selleks, et selgitada, kas ettevõtte kulud on kontrolli all. Saadud tulemust võrreldakse tegevusala keskmise näitajaga. Mida kõrgem see näitaja on, seda parem. Kui müügikäibe puhasrentaablus langeb, tuleb kontrollida, kas ka müügikäibe kogurentaablus langeb ja kas on tegemist järellaine efektiga. (Kallam jt 2003:156)

Koguvara puhasrentaablus (*return on assets – ROA*) ehk varade (kapitali) rentaablus mõeldab ettevõtte poolt varadesse investeeritud vahendite tulusust – kui palju puhaskasumit teenis ettevõttesse paigutatud iga euro.

$$\text{Koguvara puhasrentaablus} = \frac{\text{puhaskasum}}{\text{koguvarad}} \quad (17)$$

See on ettevõtte edukuse kriitiline näitaja ja hea ettevõtte koguvara puhasrentaablus peaks kindlasti olema suurem kui deposiidi intressimäär. Adekvaatsema näitaja arvutamiseks oleks soovitatav koguvara maksumuseks võtta perioodi keskmine. (Reinberg, Alver 1999:84-85)

Omakapitali puhasrentaablus (*return on equity – ROE*) on kõige olulisem kasumitootluse näitaja – kajastab omanike poolt ettevõttesse paigutatud kapitali tasuvust ja näitab kasumit lihtaktsionäride omakapitali ühe euro kohta. Seda näitajat peetakse sageli tähtsaimaks suhtarvuks.

$$\text{Omakapitali puhasrentaablus} = \frac{\text{puhaskasum}}{\text{omakapital}} \quad (18)$$

Juhtkonna ülim eesmärk peaks olema aktsionäride rikkuse suurendamine. Omanike seisukohast iseloomustab omakapitali puhasrentaablus firma efektiivsust aktsionäride rikkuse suurendamisel. (Teearu, Krumm 2005:29; Reinberg, Alver 1999:85)

2. EESTI ELEKTROONIKATÖÖSTUSE ARENG NING INCAP ELECTRONICS ESTONIA OÜ TEGEVUS KONKURENTSITINGIMUSTES

2.1 Eesti elektroonikatööstuse areng

Elektroonika ajaloo alguseks võib pidada elektronlambi leiutamist eelmise sajandi alguses. Eestis sai elektroonikatööstus alguse 1907. aastal, mil Paul Mullik asutas Tartus telefonivabriku Edison & Co. 1924. aastal alustas vabrik esimesena Eestis Saksa firma Telefunken litsentsi alusel raadioaparaatide tööstuslikku tootmist. 1930ndate aastate teises pooles, mil tekkis hulganisti raadiovastuvõtjaid tootvaid väikefirmasid ja loodi Raadio ja Elektrotehnikatehas (RET), muutus elektroonikatööstus Eestis juba üsna märkimisväärseks tööstusharuks. Elektroonikatööstus arenes ka pärast Teist Maailmasõda Eestis küllalt jõudsalt ning 1980ndate aastate lõpuks oli sellest kujunenud üks olulisemaid tööstusharusid.

Eesti taasiseseisvumise ning 1990ndate aastate alguse majandusreformide järel ilmnes aga endiselt Nõukogude Liidult päranduseks saadud elektroonikatööstuse suhteline konkurentsivõimetus Lääne-Euroopa turul, mis tõi kaasa elektroonikatööstuse tootmiskaotuste ja ekspordi olulise languse. Mõned tuntumad ettevõtted said siiski lähtekohaks tänastele suurematele elektroonikaettevõtetele: Tootmiskoondis Punane RET Elcoteqile ja Audesele, Pöögelmanni nimeline Pooljuhtseadiste tehas Tondi Elektroonikale, tehas Baltijets RD Electronicsile ning Palivere Elektroonika Tradexile ja TR-TAIVile. (Tiits 2007:78)

2016. aastal taastus elektroonika- ja elektriseadmete sektor 2015. aasta nõrgast nõudlusest ning oli taas kasvus. Ettevõtted suutsid tõsta müügi- ja ekspordimahtu ning töötajate arvu. Sektori kasvule aitasid kaasa nii kodumaine kui ka välisurgudele suurenenud nõudlus.

2016. a. kasvas elektroonika- ja elektriseadmete sektori tootmiskaotus püsivhindades 0,5%. Ettevõtete müügi muutus jooksevhindades ja ekspordi maht olid samuti positiivsed. Ettevõtete müügitulu ja eksport kasvasid mõlemad võrreldes 2015. aastaga 6%.

2016. aastal moodustas elektroonika- ja elektriseadmete sektori kogumüügist ligi kolmveerandi arvutite, elektroonika- ja optikaseadmete tootmine ning elektriseadmete tootmine veerandi. Mõlemad allharud olid võrreldes 2015. aastaga kasvus, vastavalt 2% ja 15%.

Suurem osa sektori ettevõtete toodangust läheb ekspordiks. Aastal 2016 jäi ettevõtete ekspordi osatähtsus müügitulus eelneva aastaga samale tasemele, moodustades 94%. Sektori ekspordi osatähtsus kogu töötleva tööstuse ekspordis tõusis 30,5%ni.

Elektroonika- ja elektriseadmete eksport enamikule suurematele eksportturgudele kasvas. Rootsi, mis on 39% osatähtsusega kõige olulisem sihtriik, oli võrreldes 2015. aastaga 10% languses, mille põhjustas mobiilsideseadmete väljavedu vähenemine (-12%). Peamiseks põhjuseks on ettevõtete kontseptsiooni ümberkujundamine. Olulistest kaubanduspartneritest kahanes elektroonika- ja elektriseadmete eksport veel Venemaale ja Suurbritanniasse. Eksport Soome, mis on osatähtsusest teine ekspordi sihtriik, kasvas 3%. Suurel määral oli see põhjustatud elektriliste lülitusseadmete ning trafode ja muundurite ekspordi tõusust. Suuremat kasvu näitas eksport Mehhikosse, Rumeeniasse ja Saksamaale. Mehhiko ekspordimaht kasvas üle nelja korra, Rumeenia ligi kolm korda ning Saksamaa kahekordistas ekspordimahtu. Kasvud tulid peamiselt mobiiliseadmete ekspordi kasvust.

2015. aastal toimusid mõnes suuremas ettevõttes struktuurimuutused, mis tõid kaasa koondamisi. 2016. aastal aga hakkasid müügi- ja tootmismahud taastuma, mis tõi kaasa ka töötajate arvu kasvu 3%. Positiivsed muutused toimusid mõlemas allharus – arvuti, elektroonika- ja optikaseadmete toomise allharus (2%) kui ka elektriseadmete tootmise allharus (5%).

Sektori keskmine brutokuupalk kasvas aastaga 6,7%. Elektroonika- ja elektriseadmete tootmise sektori keskmine brutokuupalk oli 1184 eurot, mis oli 4 eurot vähem kui Eesti keskmine palk. 2016. aastal oli arvutite, elektroonika- ja optikaseadmete tootmise keskmine brutokuupalk 1118 eurot, mis oli 45 eurot rohkem kui eelneval aastal. Elektriseadmete tootmise allharu keskmine kuupalk oli 1250 eurot, kasvades aastaga 102 euro võrra. Protsentuaalselt olid kasvud vastavalt 4% ja 9%.

Tootlikkuse näitajad lisandväärtuse alusel olid endiselt languses, kuid langus oli võrreldes 2015. aastaga väiksem. Sektori kogutootlikkus langes 12%, töökulude tootlikkus vähenes võrreldes eelneva aastaga 14%. Olulisem mõju sektori tootlikkusele oli muutustel arvutite, elektroonika- ja optikaseadmete allharus.

2016. aastal suurendasid ettevõtted taas investeeringuid materiaalsesse põhivarasse. See võib olla seotud nii eelmise aasta madala baastasemega kui ka müügi- ja tootmismahude taastumisega. Kogu sektori investeeringud kasvasid 18%. Kasv tuli peamiselt arvutite, elektroonika- ja optikaseadmete tootmise allharust. Valdav osa investeeringutest läks masinatesse ja

seadmetesse, mille maht kasvas 19%. Investeeringud ehitamise ja ehitiste rekonstrueerimisse kasvasid 7%. Üle kahe korra kasvasid investeeringud arvutitesse ja arvutisüsteemidesse, kuid nende osatähtsus koguinvesteeringutes on marginaalne. Ülejäänud investeeringud (ehitiste soetamine, transpordivahendid, maa, materiaalse põhivara müük) olid kõik võrreldes 2015. aastaga väiksemad.

2016. aasta oli sektori jaoks taastumine eelmise aasta suurest langusest. Eesti Konjunktuuriinstituudi 2017. aasta märtsi uuringu tulemused näitavad, et sektori olukord on hea. Toodangu mahu ootused on positiivsed ning prognoositakse välisturu suuremat nõudlust. (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Rahandusministeerium 2017:39-41)

2.2 Incap Electronics Estonia OÜ üldiseloostus

Antud diplomitöö on koostatud Incap Electronics Estonia OÜ näitel. Soome kontserni Incap tütarettevõtte OÜ Incap Electronics Estonia omandas 2000. aasta algul Kuressaares elektroonikatehase, mis oli asutatud 1994. aastal kohaliku osahinguga Altron poolt. 2006. aastal tehti ettevõttes läbi põhjalik uuenduskuur ning tunnistati kvaliteedi- ja keskkonnajuhtimisstandarditele vastavaks. Ettevõtte toodab allhanke korras mitmesuguseid elektroonikamooduleid valdavalt Põhjamaade tellijatele.

Osahing Incap Electronics Estonia asub aadressil Tehnika tn 9, Kuressaare linn, Saaremaa vald, Saare maakond, 93 815. Tehase üldpindala on 7300 m², millest kontor on 170 m². Ettevõtte tehas tegutseb rendipinnal.

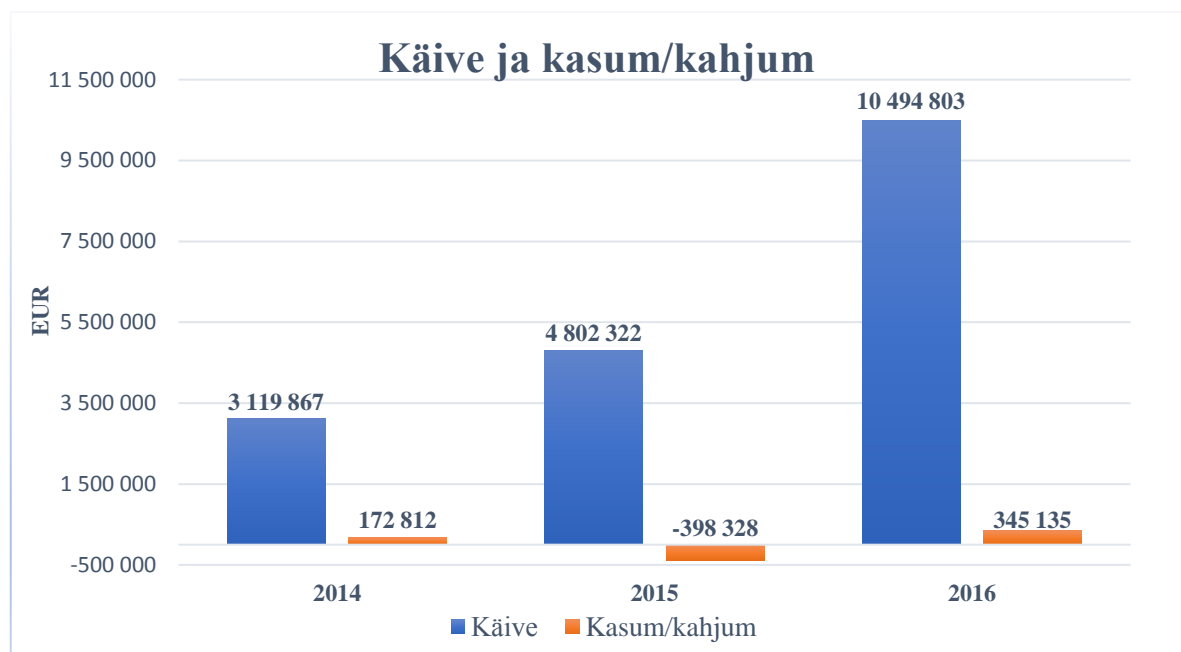
Kontserni kuuluvad lisaks Kuressaare tehasele veel tehas Tumkur'is, Indias, peakontor Helsingis, Soomes ja hankeosakond Hiinas, Hong Kong'is.

Osahing Incap Electronics Estonia on lepinguline elektroonikatoodete tootja, kelle tegevusalaks on elektroonika- ja automaatikaseadmete allhanketootmine. Ettevõttel on hea teenuse osutamise võime tehniliselt nõudlike, väikeseeriatena valmistatavate toodete lahenduste osas. Incapis toodetakse elektroonikaseadmeid nii alustavatele kui ka kogunud elektroonikaseadmete tootjatele. Nagu kogu Incap-kontsern, nii on ka Incap Electronics Estonia OÜ spetsialiseerunud tehniliselt keerukate toodete väikeseeriatootmisele.

Tehase tootmiseseadmed ja tehnosüsteemid on igati ajakohased. Seoses keskkonnadirektiivi 2002/95/EÜ kehtestamisega on juurutatud pliivaba jootmine. Ettevõtte kvaliteedisüsteem on

sertifitseeritud standardite ISO 9001 ja ISO 13485 (meditsiinitööstuses kasutatavate elementide tootmiseks) järgi ning keskkonnajuhtimine ISO 14001 järgi. 2010. aastal koondus kogu Incapi kontserni Euroopa tootmine Kuressaare tehasesse.

Osaühingu Incap Electronics Estonia käive 2016. a oli 10,49 miljonit eurot, mis oli 119% suurem võrreldes 2015. a tulemusega (4,80 miljonit eurot). Müügitulu 2014. aastal oli 3,12 miljonit eurot. Kui võrrelda 2015. aasta müügitulu 2014. aastaga, siis käive on 54% suurem. Vaadeldava perioodi käigus on käive kasvanud ja müügitulu kasvu põhjuseks võib lugeda ettevõtte järjepidevat professionaalset arengut, kohandumist turu nõuetega ja suurenenud tellimused olemasolevatelt klientidelt. Joonisel nr. 1 on näha ülevaade ettevõtte käibe ja kasumi ning kahjumi absoluutnäitajatest.



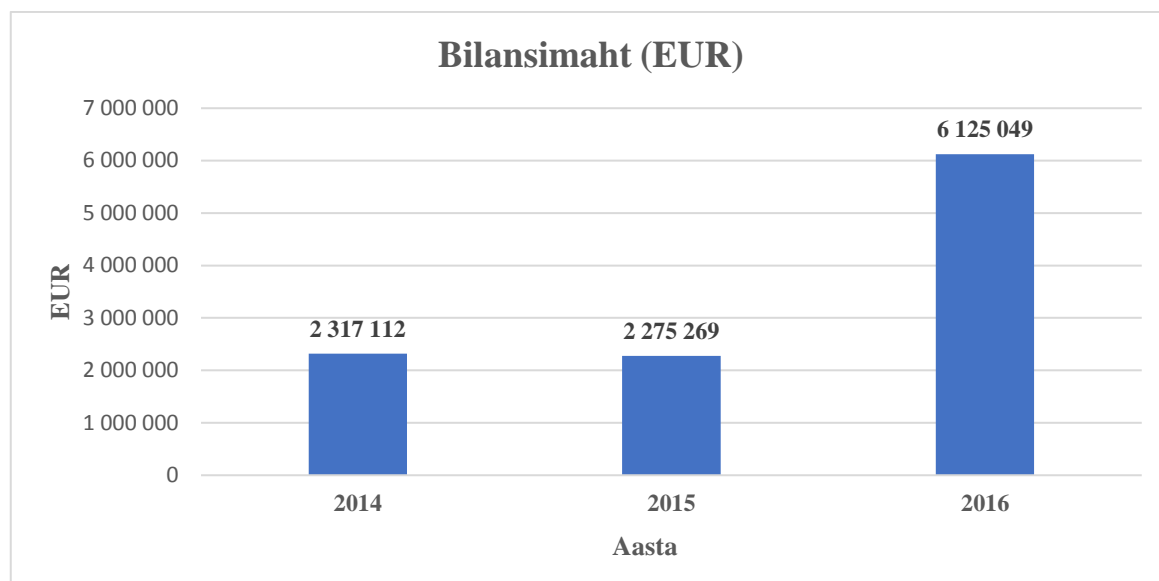
Joonis 1. Incap Electronics Estonia OÜ käive ja kasum/kahjum 2014-2016 aasta (eurodes)

Allikas: autori koostatud Incap Electronics Estonia OÜ majandusaasta aruannete põhjal

Incap Electronics Estonia OÜ 2014. a kasum oli 172 812 eurot. Ettevõtte oli 2015. aastal kahjumis, mil kahjum oli -398 328 eurot, kuid 2016. aastal suutis ettevõtte taas kasumisse jõuda ja teenis kasumit 345 135 eurot. Kogu toodang kuulub enamjaolt ekspordimisele. Ettevõtte müüs 2016. aastal toodangut valdavalt Norrassa 51% ja Soome 47%, Eestisse müüdi toodangust vaid 0,17%.

Bilansimaht on vaadeldavate aastate jooksul suurenenud üle 2,5 korra. Kuigi 2015. aastal on bilansimaht 2% vähenenud võrreldes 2014. aastaga, siis seevastu 2016. aastal on bilansimaht

teinud suure hüppe tõusvas suunas, kasvades 169%. Enammuutunud kirjeks on raha. Ülevaatliku info bilansimahu muutusest aastatel 2014 – 2016 annab joonis 2.



Joonis 2. Incap Electronics Estonia OÜ bilansimahu muutus aastatel 2014-2016

Allikas: autori koostatud Incap Electronics Estonia OÜ majandusaasta aruannete põhjal

Incap'i põhitegevusalaks on mõõde-, katse- ja navigatsiooniseadmete tootmine; ajanäitajate tootmine, mis moodustab müügitulust 89,92%. Kõrvaltegevusaladeks on sideseadmete tootmine; elektronkomponentide tootmine; kiiritus-, elektromediitsiini- ja elektroteraapiaseadmete tootmine ning trükkplaatide tootmine.

Tabel 1. Suurimad aktsionärid

Suurimad aktsionärid (31.01.2018 seisuga)	Aktsiad, tk	Aktsiad, %
Oy Etra Invest AB	538 000	12,32
Ilmarinen Mutual Pension Insurance Company	332 308	7,61
Nordea Life Assurance Finland Ltd.	210 000	4,81
Mandatum Life Unit-Linked	150 266	3,44
Laurila Kalevi Henrik	94 419	2,16
Jmc Finance Oy	76 762	1,76
Onvest Oy	66 047	1,51
Kontino Invest Oy	56 440	1,29
Aaltonen Pekka Juhani	37 482	0,86
Kantola Mikko	36 000	0,82
10 suurima aktsionäri aktsiad kokku	1 594 724	36,58
Ülejäänud aktsionäride aktsiad kokku	2 770 444	63,42
Kokku	4 365 168	100,0

Allikas: Incap Electronics Estonia OÜ koduleht www.incapcorp.com, autori koostatud

Incap-kontsern on börsiettevõtte 1997. aastast NASDAQ börsil ja tabelis 1 on välja toodud 10 kõige suuremat aktsionäri. Incap Corporationil on ca 3000 aktsionäri ja aktsiaturul on kokku umbes 4 365 168 aktsiat. Elektroonikaettevõtte ise ei oma mitte ühtegi aktsiat.

Osaühingus töötas 2016. aastal keskmiselt 62 põhikohaga töötajat (2015. a 47 töötajat ja 2014. a 41 töötajat). Praegu töötab Kuressaare tehases 65 inimest (seisuga 31.12.2017).

Ettevõtte investeeris 2016.a tootmiseseadmetesse 73 600 eurot. 31. märtsil 2017 avas Incap Kuressaare tehases uue tootmisliini, mille väärtus oli üle 1,3 miljoni euro. 30-meetrine tootmisliin kahekordistab senist tootmisvõimekust, võimaldades paigaldada trükkplaatidele kuni 60 000 komponenti tunnis. Uus liin töötab 24/7 ehk siis kolmes vahetuses. Antud tootmisliini kasutatakse rendi põhimõttel, mis tagab suurema paindlikkuse.

Ettevõtte edasine eesmärk on jätkata oma põhitegevusega ja suurendada oma müügitulu ja tulu kasumlikult.

2.3 Konkurendid ja nende majandustegevus

Antud peatükis kirjeldatakse lähemalt elektroonikaettevõtte Incap Electronics Estonia OÜ konkurenti – Oshino Electronics Estonia OÜ-d. Autor võrdleb ettevõtet Incap Electronics Estonia OÜ ühe konkurendiga, kuna ülejäänud ettevõtted analüüsi aluseks olevate kriteeriumite järgi võrdlemiseks ei kvalifitseerinud. Võrreldavad kriteeriumid olid ettevõtte põhitegevusala, töötajate arv, bilansimaht, müügitulu ja puhaskasum.

Eelkõige keskendutakse ettevõtete majandusaasta aruannete vastavate näitajate analüüsimisele, mille käigus teostatakse bilansi ja kasumiaruannete vertikaal- ja horisontaalanalüüsid ning leitakse vastavad rahandussuhtarvud.

Oshino Electronics Estonia OÜ

Oshino Electronics Estonia OÜ (endise nimega OÜ Artec Inpro) on loodud 2002. aastal. Ettevõtte emafirma peakontor asub Jaapanis ja see on tegutsenud juba 70 aastat.

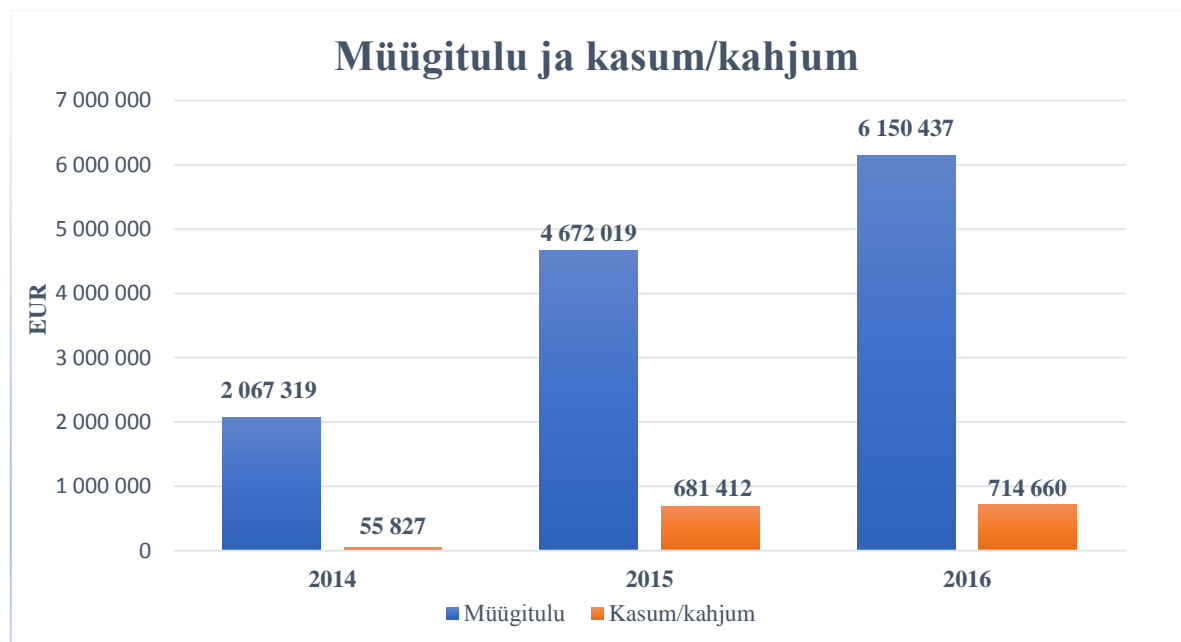
Osaühing Oshino Electronics Estonia asub aadressil J.V Jannseni tn 26, Pärnu linn, Pärnu maakond, 80010.

2016. majandusaastal tegeleti põhitegevusega – trükkplaatide ja elektroonikaseadmete montaažiga. Valdavalt täidab firma ematööstusest suurkliendi, Oshino Lamps GmbH,

tellimusi. Firma põhitegevusalaks on elektroonikatoodete montaaž ja sellega seotud teenused. Põhiklientuuriks on autotööstus ja põhiliselt valmistatakse auto sisevalgustuse elemente ja mooduleid. Ettevõtte Pärnu tehases ei tegeleta müügitööga – kontserni müügikontorid asuvad Inglismaal ja Saksamaal, lisaks on esindused veel Prantsusmaal, Itaalias, USA-s, Jaapanis ja Hiinas. Oshino Electronics Estonia OÜ omab spetsiaalset autotööstuse sertifikaati.

Osaühingu Oshino Electronics Estonia müügitulu 2016. a oli 6,15 miljonit eurot, mis oli 32% suurem võrreldes 2015. a tulemusena (4,67 miljonit eurot). Müügitulu 2014. aastal oli 2,07 miljonit eurot. Kui võrrelda 2015. aasta müügitulu 2014. aastaga, siis käive on 126% suurem. Vaadeldava perioodi käigus on käive oluliselt kasvanud. Müügitulu kasvu põhjuseks võib lugeda ettevõtte järjepidevat arengut ja kasvu. Ettevõtte ekspordi kasvu taga on kohapeal välja töötatud auto salongivalgustuse RGB led mooduli tootmine, samuti elektroonika arenduspoole ja mahu kasv. Pärnu tehases tehakse palju uute toodete prototüüpe ja kasvanud on disaini arendus. Ülevaade ettevõtte müügitulu ja kasumi ning kahjumi absoluutnäitajatest on antud joonisel 3.

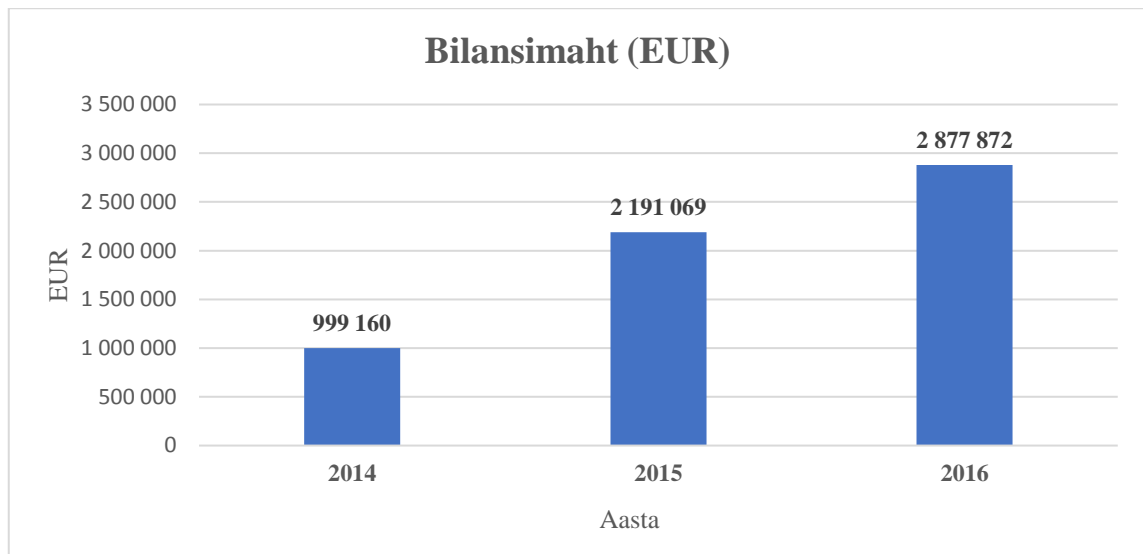
Oshino Electronics Estonia OÜ 2014. a kasum oli 55 827 eurot. Ettevõtte suutis 2015. aastal oluliselt kasvatada kasumit – koguni 1121%, mil kasum oli 681 412 eurot. Kasumi kasv jätkus ka 2016. aastal, teenides tulu 714 660 eurot. 2015-2016 a. võrdluses kasvas kasum 38%.



Joonis 3. Oshino Electronics Estonia OÜ müügitulu ja kasum/kahjum 2014-2016 aasta (eurodes)

Allikas: autori koostatud Oshino Electronics Estonia OÜ majandusaasta aruannete põhjal

Bilansimaht on vaadeldavate aastate jooksul suurenenud ligi 3 korda. 2015. aastal on bilansimaht teinud kõige suurema tõusu – võrreldes 2014. aastaga 119%. Vaadates ka 2015–2016 aastaid, siis tõusutrend jätkub, kuid mitte enam nii suures mahus, kasvades 31%. Ülevaatliku info bilansimahu muutusest aastatel 2014 – 2016 annab joonis 4.



Joonis 4. Oshino Electronics Estonia OÜ bilansimahu muutus aastatel 2014-2016

Allikas: autori koostatud Oshino Electronics Estonia OÜ majandusaasta aruannete põhjal

Kogu toodang kuulub enamjaolt eksportimisele ja Oshino Pärnu tehas täidab Saksamaal paikneva emaettevõtte tellimusi. Ettevõtte müüs 2016. aastal toodangut valdavalt Saksamaale 87,9%, Eestisse 5,5%, Rootsi 4,5% ja Suurbritanniasse 2,1%.

Osahingus töötas 2016. aastal keskmiselt 84 põhikohaga töötajat (2015. a 83 töötajat ja 2014. a 30 töötajat). Praegu töötab ettevõttes 94 inimest (seisuga 31.12.2017).

2017. aastal on ettevõttel kavas jätkata põhitegevusega 2016. aastaga sarnases mahus.

3. FINANTSANALÜÜS INCAP ELECTRONICS ESTONIA OÜ-S

Lõputöö üheks eesmärgiks on hinnata ettevõtte Incap Electronics Estonia OÜ tegelikku finantsolukorda. Eesmärgi saavutamiseks kasutatakse kvantitatiivset uurimismeetodit. Kvantitatiivne uurimismeetod on meetod, mille tulemusi väljendatakse arvandmetes. Töös kasutatavad algandmed saadakse ettevõtte Incap Electronics Estonia OÜ perioodi 2014-2016 majandusaasta aruannetest. Bilansi, kasumiaruande ja rahavoogude aruande kohta on koostatud koondtabelid (Lisa 1, lisa 2 ja lisa 3).

Analüüsimaks valitud ettevõtte – Incap Electronics Estonia OÜ – finantsseisu aastate 2014-2016 lõikes, viiakse läbi finantsanalüüs. Analüüs viiakse läbi kasutades töö esimeses, teoreetilises osas kirjeldatud meetodeid: bilansi ja kasumiaruande vertikaal- ja horisontaalanalüüs ning suhtarvude analüüs. Uurimuse aluseks oleva ettevõtte Incap Electronics Estonia OÜ finantsandmeid võrreldakse konkurendi - Oshino Electronics Estonia OÜ – finantsnäitajatega. Antud konkurendi algandmed saadakse ettevõtte 2014-2016 majandusaasta aruannetest. Oshino Electronics Estonia OÜ bilansi, kasumiaruande ja rahavoogude aruande kohta on koostatud koondtabelid, mis asuvad vastavalt lisa 4, lisa 5 ja lisa 6.

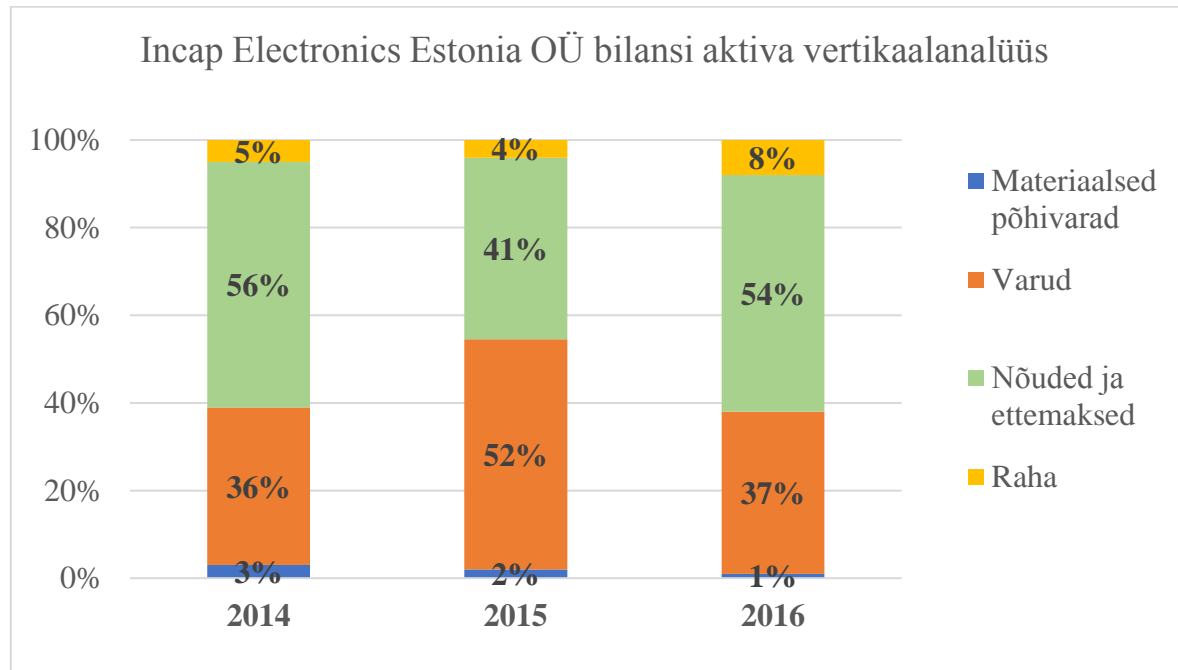
3.1 Incap Electronics Estonia OÜ bilansi ja kasumiaruande vertikaalne ja horisontaalne analüüs

Bilansi ja kasumiaruande vertikaalanalüüsis tuvastatakse erinevate aruandekirjete suhe tervikus. Bilansi ja kasumiaruande horisontaalanalüüsi teostamine on oluline ettevõtte jätkusuutlikkuse seisukohast, kuna müügitulude kasvuga kaasnevad põhivara, nõuete, varude ja teiste varade kasv. Võrdluse teostamisel muudetakse bilansid ümber rahalistelt suurustelt protsentuaalsetele suurustele ja seeläbi on andmed võrreldavad.

Üldise ülevaate saamiseks on läbi viidud vertikaal- ja horisontaalanalüüs bilansi ja kasumiaruande struktuurilistest muutustest 2014.-2016. aastate lõikes.

Lisas 7 on välja toodud Incap Electronics Estonia OÜ bilansi **vertikaalse analüüsi** tulemused aastatel 2014-2016.

Joonisel 5 on välja toodud Incap Electronics Estonia OÜ bilansi aktiva vertikaalanalüüsi tulemused 2014-2016. aastate lõikes.



Joonis 5. Incap Electronics Estonia OÜ bilansi aktiva vertikaalanalüüs 2014-2016. a, %

Allikas: Incap Electronics Estonia OÜ 2014-2016. a majandusaasta aruanded, autori arvutused

Ettevõtte käibevara moodustab koguvaradest 2014. aastal 97% 2015. aastal 98% ja 2016. aastal 99%. Põhivara on vastavalt 3%, 2% ja 1%. Põhivara osatähtsus bilansimahust jääb alla 80%, seega ettevõtte Incap Electronics Estonia OÜ ei ole võtnud suuri riske ning jätkusuutlikkus ei ole ohus.

Incap Electronics Estonia OÜ nõuete ja ettemaksete osakaal on 2014. aastal 56%, mis 2015. aastaks on vähenenud 41%-le, kuid 2016. aastaks taas tõusnud 54%-le. Nõuded ja ettemaksed kõige suurima osakaalu moodustavad ostjatelt laekumata arved, mis 2014. a olid 1 251 554 eurot, 2015. aastal 826 252 eurot ja 2016. aastal 3 110 026 eurot.

Bilansi varude osakaalud on vaadeldavate aastate lõikes 2014. aastal 36%, 2015. aastal tõusnud 52%-le ja 2016. aastal taas vähenenud, moodustades koguvaradest 37%. Tabelist 2 on näha, et ettevõtte varudest suurima osakaalu vaadeldavate aastate lõikes moodustavad tooraine ja materjal, mille maht on 2016. aastaks kasvanud peaaegu kaks ja pool korda. Samuti on veel näha, et kasvanud on ka varude ülejäänud kirjete näitajad. Kuna varude

osakaalud on iga aastaga kasvanud, siis saab järeldada, et varusid ei ole suudetud ettevõtte poolt mõistliku aja jooksul realiseerida ja seetõttu on firmal suur osa rahadest varude all kinni.

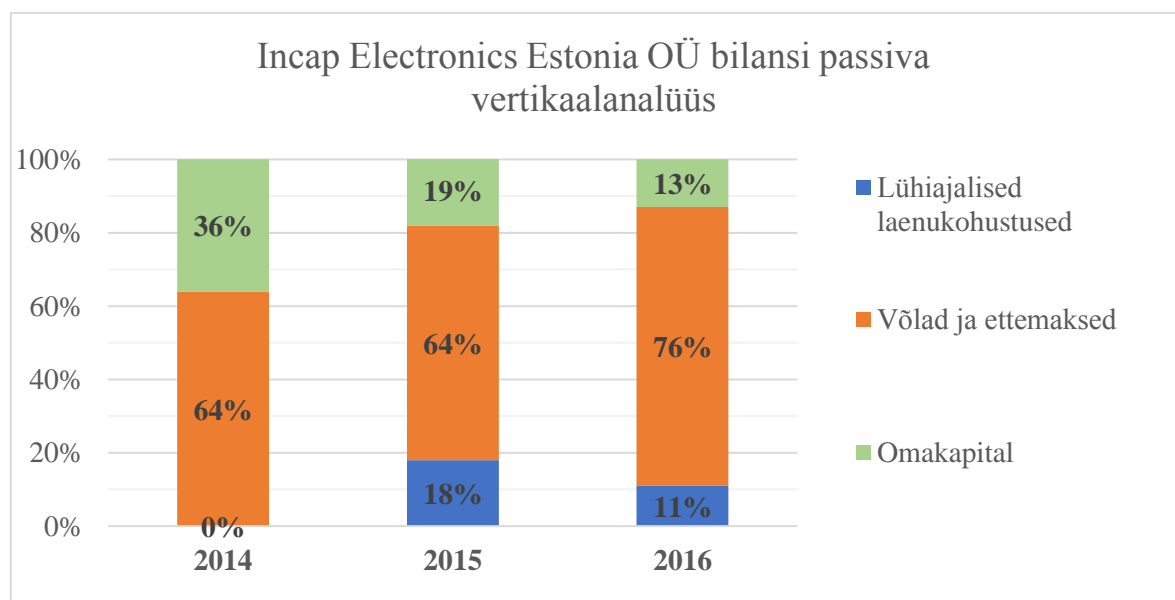
Tabel 2. Ettevõtte varud aastatel 2014-2016, eurodes

Varud	2014	2015	2016
Tooraine ja materjal	745 620	875 467	1 841 700
Lõpetamata toodang	4 691	51 723	211 076
Valmistoodang	82 542	163 080	184 994
Ettemaksed varude eest	700	95 115	18 309
Kokku varud	833 553	1 185 385	2 256 079

Allikas: Incap Electronics Estonia OÜ 2014-2016. a majandusaasta aruanded

Raha keskmine jääk käibevarast aastatel 2014-2016 oli 6%. Võib teha järelduse, et ettevõtte toimib arukalt, raha ei ole lihtsalt pangaarvetel vaid suunatakse tagasi maksmisele võlgu või tasumisel kiireloomulisi arveid. Liiga suur raha jääk käibevarast tähendab, et ettevõtte on ressursse ebaefektiivselt kasutanud. Bilansi varade vertikaalanalüüsi 2014-2016. aasta lõikes ülejäänud näitajad on olnud stabiilsed ja suuri muutusi toimunud ei ole.

Järgneval joonisel on välja toodud Incap Electronics Estonia OÜ bilansi passiva vertikaalanalüüsi tulemused (Joonis 6).



Joonis 6. Incap Electronics Estonia OÜ bilansi passiva vertikaalanalüüs 2014-2016. a, %

Allikas: autori koostatud Incap Electronics Estonia OÜ majandusaasta aruannete põhjal

Lühiajalised laenukohustused moodustavad passiva poolel 2014. aastal 0%, 2015. aastal 18% ja 2016. aastal 11%. On näha, et näitajad tõusid 2015. aastal, kuna ettevõtte võttis emaettevõttelt laenu, kuid järgmisel aastal see jälle vähenes seoses laenu tagasi maksmisega.

Suure osa bilansimahust moodustavad võlad ja ettemaksed. 2014. ja 2015. aastal oli see näitaja võrdselt 64%, järgmisel 2016. aastal aga tõusis 76%-ni. Allpool toodud tabelis on näha, et enamik näitajaid kasvasid 2016. aastaks, eriti võlad tarnijatele ja maksuvõlad. See aga ei ole hea tendents, et võlad kasvavad iga aasta ning ettevõtte juhatusel tuleb välja mõelda, kuidas seda edaspidi vältida.

Tabel 3. Ettevõtte võlad ja ettemaksed aastatel 2014-2016, eurodes

	2014	2015	2016
Võlad tarnijatele	1 160 714	1 103 897	4 317 052
Võlad töövõtjatele	40 691	64 793	66 474
Maksuvõlad	38 841	69 743	91 426
Muud võlad	252 535	210 833	178 959
Intressivõlad	0	1 887	34 887
Muud viitvõlad	252 535	208 946	144 072
Kokku võlad ja ettemaksed	1 492 781	1 449 266	4 653 911

Allikas: Incap Electronics Estonia OÜ 2014-2016. a majandusaasta aruanded

Bilansi vertikaalanalüüsil peab jälgima seotud omakapitali (osakapital nimiväärtuses, ülekurs ja kohustuslik reservkapital) osatähtsust bilansimahust. Kui see on väiksem kui 10% bilansimahust, siis võib olla ettevõtte jätkusuutlikkus ohus. Osühingul Incap Electronics Estonia oli 2014-2016. aasta keskmine seotud omakapitali osatähtsus bilansimahust 23%. Seega võib öelda, et ettevõtte jätkusuutlikkus ei ole ohus. Veel peab jälgima omakapitali vähenemist. Kui omakapitali osatähtsus on majandusaastal vähenenud rohkem kui 10% võrra, on jätkusuutlikkus nõrk. Incap Electronics Estonia OÜ-l oli 2014-2015. a võrdluses 17% ning 2015-2016. a võrdluses 6%. Sellest aspektist lähtuvalt võib pidada 2014-2015. a võrdluses jätkusuutlikkust nõrgaks, aga järgnevate aastate lõikes on olukord juba paranenud ja jätkusuutlikkus on tugev.

Kasumiaruande vertikaalanalüüs näitab kululiikide suhet müügikäibesse. Incap Electronics Estonia OÜ kasumiaruande vertikaalanalüüs on välja toodud lisas 8.

Suurim osa kasumiaruande vertikaalanalüüsi kirjel on kaubad, toore, materjal ja teenused, mis on järk-järgult tõusnud ja moodustavad müügituludest 2014. aastal 65%, 2015. a 76%

ja 2016. a 78%. Antud näitajate stabiilne osakaalu kasv on osaliselt tingitud müügitulu suurenemisega vaadeltavate aastate lõikes.

Tööjõukulud olid 2014. aastal 30%, 2015. aastal 18% ja 2016. aastal 11%, mis näitas, et vaadeldavate aastate lõikes antud näitaja müügituludega võrreldes stabiilselt vähenes.

Muudes Incap Electronics Estonia OÜ kasumiaruande vertikaalanalüüsi näitajates väga suuri kõikumisi ei esine.

Horisontaalanalüüsi eesmärk on tuua finantsaruannetes välja aastate lõikes toimunud muutuste absoluutsed, protsentuaalsed või suhtarvilised väärtused. Struktuuriliste muutuste protsentuaalkuju aitab tajuda perspektiivi ja muutuste olulisuse määra. Muutuste jälgimine aitab näha, kas ettevõtte finantsseis on aja jooksul paranenud või mitte. Lisas 11 on välja toodud Incap Electronics Estonia OÜ bilansi horisontaalse analüüsi tulemused aastatel 2014-2016.

Tabelist 4 on näha, millistes bilansikirjetes on toimunud suuremad protsentuaalsed muutused 2014-2016. aastate lõikes. Mida ühtlasem see on, seda stabiilsem ja järjepidavam on ettevõtte äritegevus.

Tabel 4. Incap Electronics Estonia OÜ bilansi horisontaalanalüüsi näitajad (protsentides)

	2014/2015	2015/2016	2014/2016
Raha	-15%	411%	332%
Nõuded ja ettemaksed	-27%	248%	154%
Varud	42%	90%	171%
Kokku käibevarad	-1%	171%	169%
Materiaalsed põhivarad	-34%	80%	18%
Kokku varad	-2%	169%	164%
Lühiajalised laenukohustused	<i>NO VALUE!</i>	75%	<i>NO VALUE!</i>
Võlad ja ettemaksed	-3%	221%	212%
Kokku kohustused	24%	190%	259%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-2%	5%	3%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-330%	-187%	100%
Kokku kohustused ja omakapital	-2%	169%	164%

Allikas: Incap Electronics Estonia OÜ 2014-2016. a majandusaasta aruanded, autori arvutused

Müügitulu on kasvanud 2015. aastal võrreldes 2014. aastaga 54% ning 2016. aastal lausa 119%, mis on tingitud ettevõtte müügiimahtude suurenemisest. Müügitulu suurenemise mõju

oli tunda 2016. aasta lõpus, mil oli näha, et ka nõuete ja ettemaksete, varude ning põhivara osakaalud suurenesid hüppeliselt vastavalt 248%, 90% ja 80%.

Ettevõtte bilansimaht kasvas 2016. aastal koguni 169%, kuid võrdluses 2015. aastaga antud näitaja vähenes 2%. Incap Electronics Estonia OÜ bilansi horisontaalanalüüsist võib positiivsena välja tuua seda, et ettevõtte likviidsus oli hakanud suurel määral kasvama, kui raha ning nõuded ja ettemaksed olid 2015. aastal võrreldes sellele eelnenud aastaga languses, siis 2015-2016 aastate lõikes need näitajad tegid suure hüppe – vastavalt raha 15% languse juurest kasv 411% ja nõuete ja ettemaksete 27%-lise languse juurest kasv 248%.

Bilansi varade poolelt võib veel välja lugeda, et Osaühing Incap Electronics Estonia ei ole suutnud oma varusid realiseerida vaid nende hulk on aasta-aastalt kindlalt tõusnud – 2014-2015 aastate lõikes 42% ja 2015-2016 aastate lõikes 90%.

Materiaalsed põhivarad suurenesid 2015-2016. a lõikes 80% tehtud uute investeeringute näol, mil ettevõtte investeeris tootmiseseadmetesse 73 600 eurot. 2014. ja 2015. aastatel vähenes materiaalne põhivara aga 34%, mis on seotud amortisatsioonikuluga.

2015-2016. a võrdluses bilansi passiva poolelt võib näha, et kohustuste kasvamisele 190% võrra on andnud oma panuse lühiajalised laenukohustused, mis on suurenenud 75% võrra ja võlad ja ettemaksed, mis on suurenenud 221% võrra. Laenukohustuste kasv on tingitud lühiajalise laenu võtmisest emaettevõttelt Incap OYJ summas 700 000 eurot tähtajaga kuni 31.12.2017 ja intressimääraga 5,1%.

Positiivsena võib veel välja tuua, et kui jaotamata kasum vähenes 2014-2015. aastatel 2%, siis 2015-2016. aastate lõikes antud näitaja suurenes 5%.

Üldiselt, kui vaadata kõiki näitajaid 2014-2015 a võrreldes 2015-2016 aastatega, siis võib täheldada, et peaaegu kõik bilansi kirjete võrreldavad näitajad on protsentuaalselt tõusnud.

Lisas 12 on välja toodud Incap Electronics Estonia OÜ kasumiaruande horisontaalse analüüsi tulemused aastatel 2014-2016. Kasumiaruande horisontaalanalüüsiga on võimalik jälgida eelkõige kulude kõikumisi läbi aja ja nende muutuste olulisust. Kasumiaruandes on välja toodud aruandeperioodi puhaskasum.

Tabelis 5 on välja toodud Incap Electronics Estonia OÜ kasumiaruande horisontaalse analüüs perioodil 2014-2016.

Tabel 5. Incap Electronics Estonia OÜ kasumiaruande horisontaalanalüüs (protsentides)

	2014/2015	2015/2016	2014/2016
Müügitulu	54%	119%	236%
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	1331%	110%	2913%
Kaubad, toore, materjal ja teenused	79%	124%	300%
Mitmesugused tegevuskulud	-536%	41%	-713%
Tööjõukulud	-9%	31%	19%
Muud finantstulud ja -kulud	-13%	313%	257%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-330%	-187%	100%

Allikas: Incap Electronics Estonia OÜ 2014-2016. a majandusaasta aruanded

Kasumiaruande horisontaalanalüüsi 2014-2015. a võrdluses on näha, et müügitulu suurenes 54% ja 2015-2016. a 119%.

Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutuse suurenemine 2014-2015. a 1331% ja järgneval perioodil 110% annab märku, et varusid ei suudeta realiseerida mõistliku aja vältel.

Kulude ja müügitulu vahelises seoses on näha, et müügitulu kasvamisel ka kulud tõusevad. 2016. aastal suurenesid ettevõtte tegevuskulud 41%, sest suurenesid mitmesugused kulud nagu töölähetuskulud, seadmete hoolduskulud, elektrienergia, üür ja rent ning konsultatsioonikulud (emaettevõtte poolt osutatud juhtimiskulud). Eelneval perioodil 2014-2015. aasta lõikes antud kulu vähenes 536%, mis oli suuresti tingitud sellest, et 2014. a üüri- ja rendisumma sisaldas 2013. a tehtud tehasehoone rendikulu provisjoni tagasiarvestust summas 472 177 eurot ja 2014. a rendikulu -375 854 eurot.

Incap Electronics Estonia OÜ tööjõukulud kasvasid 2016. aastal 31% võrra, mis oli seotud töötajate arvu suurenemisega: 2016. aastal võeti juurde uusi töötajaid.

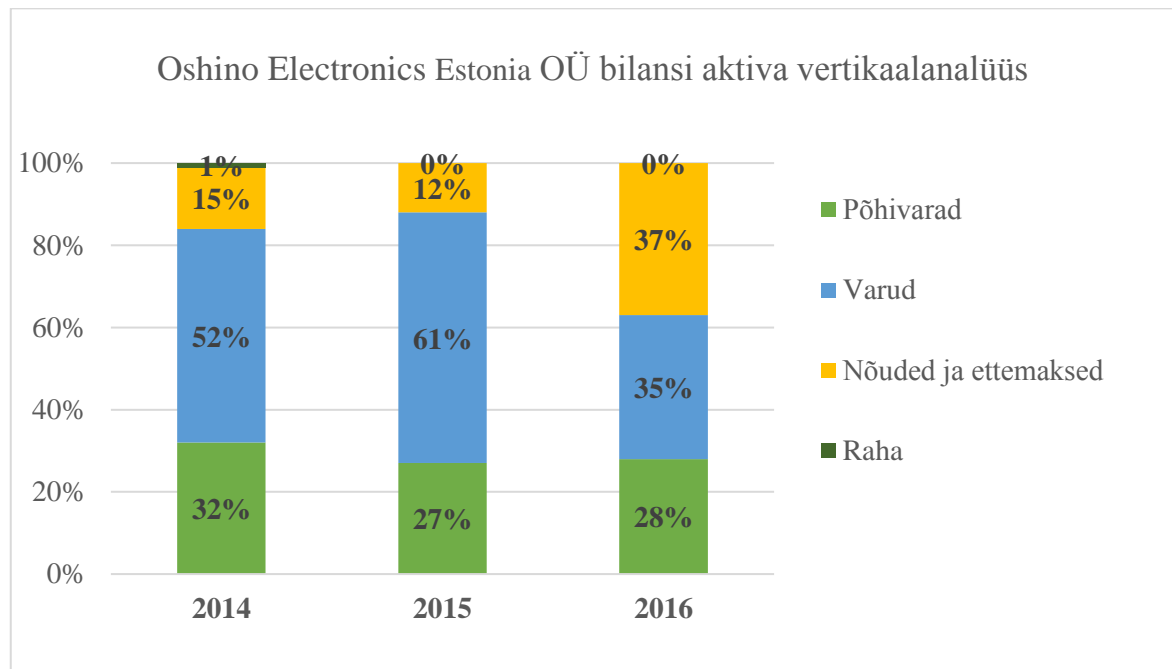
2014-2015. a võrdluses finantskulud vähenesid 13%, kuid 2015-2016. a võrdluses suurenesid 313%, st 3,13 korda, seda tekkinud intressikulude tõttu.

Kasumiaruande horisontaalanalüüsi tulemusena selgub, et ettevõtte tegutses 2015. aastal kahjumis - tulemus oli 330% võrra väiksem kui 2014. aastal. Järgmisel aastal ettevõtte jõudis taas kasumisse, suurendades marginaali 187% võrra.

3.2 Konkurendi bilansi ja kasumiaruande vertikaal- ja horisontaalanalüüs

Ühe Incap Electronics Estonia OÜ konkurendina valis autor **Oshino Electronics Estonia OÜ**. Oshino Electronics Estonia OÜ bilansside põhjal koostatud vertikaalanalüüs on välja toodud lisas 9.

Joonisel 7 on välja toodud Oshino Electronics Estonia OÜ bilansi aktiva vertikaalanalüüsi tulemuste osakaalud 2014-2016. aastate lõikes.



Joonis 7. Oshino Electronics Estonia OÜ bilansi aktiva vertikaalanalüüs 2014-2016. a, %

Allikas: Oshino Electronics Estonia OÜ 2014-2016. a majandusaasta aruanded, autori arvutused

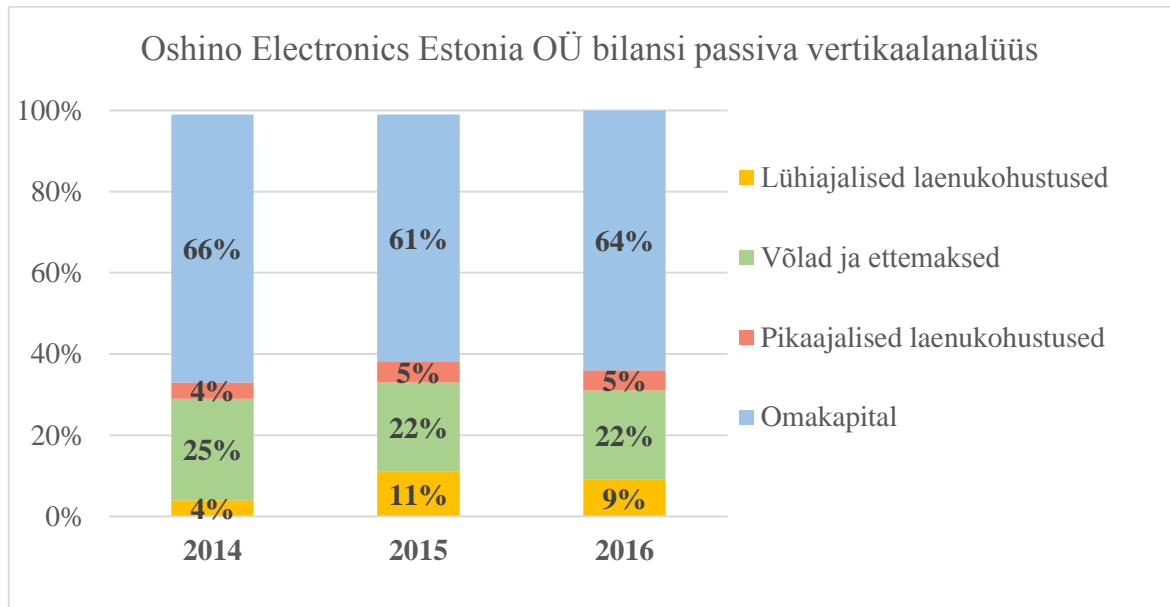
Ettevõtte käibevara (raha, nõuded ja ettemaksud ning varud) moodustab koguvaredest 2014. aastal 68%, 2015. aastal 73% ja 2016. aastal 72%. Põhivara on vastavalt 32%, 27% ja 28%. Kuna põhivara osatähtsus bilansimahust jääb alla 80%, siis Oshino Electronics Estonia OÜ ei ole võtnud suuri riske ning jätkusuutlikkus ei ole ohus.

Nõuete ja ettemaksete osakaal on 15%-lt 2014. aastal kasvanud 37%-le 2016. aastal, mis on tingitud ostjatelt laekumata arvete osakaalu suurenemisega.

Kõige suurema osa käibevaradest moodustavad varud, mis 2014. aastal olid 52%, 2015. aastal tõusis 61%-le ja 2016. aastal langes 35%-le. Varude osakaalu kasv 2015. aastal oli põhjustatud tooraine ja materjali ning valmistoodangu suurenemisest.

Kuna raha jääk käibevarast on vaadeldaval perioodil 0% lähedal, siis saab järeldada, et ettevõtte tegutseb arukalt ja raha ei seisa lihtsalt pangaarvetel.

Järgneval joonisel on välja toodud Oshino Electronics Estonia OÜ bilansi passiva vertikaalanalüüsi tulemused aastatel 2014-2016 (Joonis 8).



Joonis 8. Oshino Electronics Estonia OÜ bilansi passiva vertikaalanalüüs 2014-2016. a, %

Allikas: autori koostatud Oshino Electronics Estonia OÜ majandusaasta aruannete põhjal

Suurima osa bilansimahust passiva poolel moodustavad kirjed võlad ja ettemaksud ning jaotamata kasum (kahjum). Võlad ja ettemaksud moodustasid 2014. a 25%, 2015 ja 2016. a võrdselt 22%. Suurima osakaalu võlgadest ja ettemaksetest moodustasid võlad tarnijatele. Jaotamata kasum (kahjum) hõivas 2014. a 43%, 2015. a 22% ja 2016. a 34%.

Jälgides omakapitali vähenemist, on märgata, et omakapitali osatähtsus on vähenenud 2014-2015. a lõikes 5% ja suurenenud 2015-2016. a lõikes 3%, mis annab märku, et ettevõtte jätkusuutlikkus antud aspektist on tugev.

Aruandeaasta kasumi osatähtsus bilansist on 2014-2016. a lõikes kasvanud keskmiselt 21%, mis on kindlasti väga positiivne tulemus.

Ülejäänud bilansi vertikaalanalüüsi kirjetes väga suuri muutusi ei ole.

Oshino Electronics Estonia OÜ kasumiaruannete põhjal koostatud vertikaalanalüüs on välja toodud lisas 10.

Suurim osakaal müügikäibest moodustab kirje kaubad, toore, materjal ja teenused, mis on iga aastaga tõusnud ja moodustab müügituludest 2014. aastal 39%, 2015. aastal 56% ja 2016. aastal 53%.

Tööjõukulud olid vaadeldavate aastate lõikes stabiilsed ja moodustasid müügituludest 2014. aastal 23%, 2015. aastal 24% ja 2016. aastal 25%.

Muudes Oshino Electronics Estonia OÜ kasumiaruande vertikaalanalüüsi näitajates väga suuri kõikumisi ei esine.

Autor koostas bilansi horisontaalanalüüsi Oshino Electronics Estonia OÜ kolme aasta (2014-2016) bilansinäitajate põhjal, mis on esitatud lisa 13.

Tabelist 6 on näha, millistes bilansikirjetes on toimunud suuremad protsentuaalsed muutused 2014-2016. aastate lõikes.

Tabel 6. Oshino Electronics Estonia OÜ bilansi horisontaalanalüüsi näitajad (protsentides)

	2014/2015	2015/2016	2014/2016
Raha	-94%	-94%	-100%
Nõuded ja ettemaksed	73%	323%	632%
Varud	159%	-26%	92%
Kokku käibevarad	135%	30%	205%
Materiaalsed põhivarad	84%	30%	139%
Immateriaalsed põhivarad	204%	335%	1222%
Kokku varad	119%	31%	188%
Lühiajalised laenukohustused	467%	5%	496%
Võlad ja ettemaksed	95%	26%	146%
Kokku lühiajalised kohustused	149%	19%	197%
Pikaajalised laenukohustused	164%	31%	245%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	13%	97%	123%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	1121%	5%	1180%
Kokku kohustused ja omakapital	119%	31%	188%

Allikas: Oshino Electronics Estonia OÜ 2014-2016. a majandusaasta aruanded, autori arvutused

Osahingu Oshino Electronics Estonia OÜ bilansimaht 2015. aastal oli 119% ning järgmisel aastal kasv jätkus 31%.

Oshino Electronics Estonia OÜ bilansikirje nõuded ja ettemaksed suurenesid 2014-2015. a lõikes 73% ning 2015-2016. a lõikes juba 323%.

Bilansi varade poolelt võib veel välja lugeda, et ettevõtte ei ole suutnud 2014-2015. a lõikes oma varusid realiseerida, mil kasv oli 159%, kuid 2015-2016. a lõikes varud vähenesid 26%. Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad suurenesid – 2014-2015. lõikes vastavalt 84% ja 204% ning 2015-2016. aastatel 30% ja 335%. Suuresti on kasv tingitud uute tootmisseedmete ja -masinate soetamisega. Seetõttu võib üheks põhjuseks pidada ka laenukohustuste kasvu. Kasvasid nii lühiajalised kui ka pikaajalised kohustused. Pikaajalised laenukohustused 2014-2015. aasta lõikes tõusid 164% ja 2015-2016. a lõikes 31%. Lühiajaliste kohustistest kasvasid nii laenukohustused kui ka võlad ja ettemaksud – 2015. aastaks vastavalt 467% ja 95%.

Positiivsena võib veel välja tuua, et jaotamata kasum 2014-2015. a suurenes 13% ja aastaks 2016 oli kasv juba 97%. Ka kasvas aruandeaasta kasum, mis 2015. aastaks tõusis 1121% ja 2016. aastaks veel 5%.

Oshino Electronics Estonia OÜ kasumiaruannete põhjal koostatud horisontaalanalüüs on välja toodud lisas 14.

Tabelis 7 on välja toodud Oshino Electronics Estonia OÜ kasumiaruande horisontaalse analüüsi suurimad muutused perioodil 2014-2016.

Tabel 7. Oshino Electronics Estonia OÜ kasumiaruande horisontaalanalüüs (protsentides)

	2014/2015	2015/2016	2014/2016
Müügitulu	126%	32%	198%
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	427%	-193%	-588%
Kaubad, toore, materjal ja teenused	138%	-8%	119%
Mitmesugused tegevuskulud	58%	41%	123%
Tööjõukulud	114%	31%	179%
Muud finantstulud ja -kulud	62%	40%	127%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	1121%	5%	1180%

Allikas: Oshino Electronics Estonia OÜ 2014-2016. a majandusaasta aruanded, autori arvutused

Kasumiaruande horisontaalanalüüsi 2014-2016. a võrdluses on näha, et müügitulu suurenes 2015. aastaks 126% ja 2016. aastaks 32%. Müügitulu kasvamisel on märgata, et kasvanud on ka ettevõtte kulud. 2014-2015. a suurenesid ettevõtte mitmesugused tegevuskulud 58% ja 2016. aastaks 41%, sest suurenesid kulud nagu üür ja rent, elektrienergia, bürookulud, koolituskulud ja ostetud konsultatsiooniteenused.

Oshino Electronics Estonia OÜ tööjõukulud kasvasid 2014-2015. a 114% ja 2015-2016. a 31%. 2014-2015. a lõikes oli tööjõukulude kasv seotud töötajaskonna suurenemisega rohkem kui poole võrra.

Valmis- ja lõpetamata toodangu varud suurenesid 2014-2015. a lõikes koguni 427%, mis seevastu 2015-2016. aastatel langes 193%. Ka kasumiaruande kaubad, toore materjal ja teenused kirjel 2015. aastaks kulu suurenes 138% ja 2015-2016. aastate lõikes jällegi langes 8%.

Kasumiaruande horisontaalanalüüsi tulemusena selgub, et ettevõtte 2014-2015. a kasum suurenes koguni 1121% ja 2015-2016. aastal 5%.

3.3 Suhtarvude analüüs

Lisaks vertikaal- ja horisontaalanalüüsidele võib ette valmistada suhtarvud, mis aitavad hinnata ettevõtte finantsseisundit. Suhtarvude analüüs võimaldab esile tuua finantsnäitaja vahelisi seoseid. Antud analüüsi käigus võrreldakse Incap Electronics Estonia OÜ 2014-2016. aastate suhtarve ühe konkurendiga, kelleks on Oshino Electronics Estonia OÜ. Järgnevalt teostatakse järgmised suhtarvude analüüsid: maksevõime, efektiivsuse, kapitali struktuuri ja tasuvuse.

3.3.1 Maksevõime analüüs

Maksevõime ehk likviidsus iseloomustab ettevõtte võimet muuta ettevõtte varad maksevahenditeks, et tasuda kaupade ja teenuste eest. Kõige likviidsem vara on raha ise ja selle ekvivalendid kui maksevahendid. Ettevõtte võime lühiajalisi kohustusi tähtajaliselt tasuda sõltub suuresti sellest, kas tal on küllaldaselt raha või kergesti rahastatavat vara. Sellest lähtuvalt on likviidsusnäitajad seotud käibevara või selle osaga, kuna nimelt käibevarast tasutakse ettevõtte kohustused.

Autor koostas tabeli (vt. Tabel 8), kus on näha Incap Electronics Estonia OÜ ja Oshino Electronics Estonia OÜ lühiajaliste maksejõulisuste näitajad 2014-2016. aastate lõikes.

Tabel 8. Lühiajaliste maksejõulisuste näitajad aastatel 2014-2016

Näitaja	2014	2015	2016
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja (korda)			
Incap Electronics Estonia OÜ	1,50	1,20	1,13
Oshino Electronics Estonia OÜ	2,31	2,18	2,38
Likviidsuskordaja (korda)			
Incap Electronics Estonia OÜ	0,94	0,56	0,71
Oshino Electronics Estonia OÜ	0,54	0,35	1,23
Maksevalmiduse kordaja (korda)			
Incap Electronics Estonia OÜ	0,08	0,05	0,09
Oshino Electronics Estonia OÜ	0,05	0,001	0,00006

Allikas: autori koostatud Incap Electronics Estonia OÜ ja Oshino Electronics Estonia OÜ 2014-2016 majandusaasta aruannete põhjal

Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja (valem 1) mõõdab käibevarade suhet lühiajalistesse kohustustesse ehk näitab mitu korda on käibevara kogumaksumus suurem lühiajaliste kohustuste kogusummast. Soovitatavaks lühiajalise võlgnevuse kattekordaja hea maksevõime näitajaks peetakse kordaja väärtust vahemikus 1,6–2, mis tähendab, et on soovitatav, kui käibevarad ületaksid lühiajalisi kohustusi 1,6-2 korda. Tabelist 8 on näha, et Incap Electronics Estonia OÜ-l on antud näitaja 2014. aastal 1,50, mis on hindamiskriteeriumite järgi rahuldav. Järgnevatel aastatel on maksevõime tase veelgi langenud – 2015. a 1,20-le ja 2016. a 1,13-le. Kui 2015. a lühiajalise võlgnevuse kattekordaja on veel hindamiskriteeriumi järgi rahuldava taseme piiril, siis 2016. aasta kordaja on mitterahuldav. Läbi kolme aasta vaadeldes on antud näitaja 1,28 ja seega rahuldav, mis ei anna täit kindlust, et ettevõttel on võimet katta kreditoride lühiajalised nõuded käibevaraga. Oshino Electronics Estonia OÜ lühiajalise võlgnevuse kattekordaja on 2014. aastal 2,31, 2015. aastal 2,18 ja 2016. aastal 2,38. Need kõik näitavad maksevõime väga head taset, kuid liiga kõrge maksevõime üldine tase võib viidata ka sellele, et ettevõtte on teinud liiga suuri investeeringuid käibevaradesse ja kaotanud seeläbi osaliselt võimalikke tulusid.

Likviidsuskordaja (valem 2) ehk hapestest näitab kõrgema likviidsusega käibevara suhet lühiajalistesse kohustustesse ja mitme euro ulatuses on ettevõttel olemas kõrge likviidsusega varasid ühe euro lühiajaliste kohustuste tagamiseks. Heaks näitajaks loetakse 0,9 ja suuremat kordajat. Tabel 8 näitab, et Incap Electronics Estonia OÜ likviidsuskordaja oli 2014. aastal 0,94, mis on hea taseme näitaja, kuid 2015. aastal langes kordaja mitterahuldavale tasemele – 0,56. 2016. aastal Incap Electronics Estonia OÜ likviidsusnäitaja suurenes 0,71-ni, mida

peetakse rahuldavaks näitajaks. Kolme aasta keskmiseks tuleb ettevõttel kordaja 0,74, mis näitab, et kui ettevõtte peaks mingil põhjusel lõpetama tegevuse, siis oleks Incap Electronics Estonia OÜ võimeline tasuma oma lühiajalised kohustused rahuldavalt. Oshino Electronics Estonia OÜ 2014. ja 2015. a näitajad olid vastavalt 0,54 ehk mitterahuldav ja 0,35 ehk nõrk, kuid 2016. aastaks suurenes 1,23-ni ehk väga heale tasemele. See tulemus näitab, et ettevõtte tegevuse lõpetamise korral oleks Oshino Electronics Estonia OÜ võimeline tasuma oma lühiajalisi kohustusi väga hästi.

Maksevalmiduse kordaja (valem 3) ehk rahaliste vahendite tase näitab kui suures osas on lühiajalised kohustused kaetud kõrglikviidse varaga ehk kui suure osa lühiajalistest kohustustest on ettevõtte võimeline kohe tasuma. Heaks maksevalmiduse kordajaks peetakse näitajat, mis on väiksem kui 0,2. Incap Electronics Estonia OÜ maksevalmiduse kordaja kõikide kolme vaadeldava aasta tulemused on umbes 0,1, mida peetakse rahuldavaks ja millest võib järeldada, et rahajuhtimine antud ettevõttes on otstarbekas, kuid suures osas lühiajaliste kohustuste tasumisel võib ettevõtte hätta jääda. Samas Oshino Electronics Estonia maksevalmiduse kordaja vaadeldud aastate lõikes on Incap Electronics Estonia OÜ kordajatest veel väiksemad, 2014. a 0,05, 2015. a 0,001 ja 2016. a 0,00006, mis näitab, et ettevõtte vaba raha ja pangakontode jäägid on minimaalsed ja ettevõtte võime suures osas lühiajalisi kohustusi kohe tasuda on halb.

3.3.2 Efektiivsuse analüüs

Efektiivsuse ehk tegevustulemuse suhtarvud näitavad, kui edukalt ettevõtte oma ressursse kasutab.

Autor koostas tabelid (vt. Tabel 9.1 ja 9.2), kus on näha Incap Electronics Estonia OÜ ja Oshino Electronics Estonia OÜ efektiivsussuhtarvude näitajad 2014-2016. aastate lõikes.

Tabel 9.1 Efektiivsussuhtarvude näitajad aastatel 2014-2016

Näitaja	2014	2015	2016
Varade käibekordaja (korda)			
Incap Electronics Estonia OÜ	1,30	2,09	2,50
Oshino Electronics Estonia OÜ	2,25	2,93	2,43
Debitoorse võlgnevuse käibekordaja (korda)			
Incap Electronics Estonia OÜ	2,85	4,62	5,33
Oshino Electronics Estonia OÜ	11,62	27,63	10,0
Debitoorse võlgnevuse käibevälde (päeva)			
Incap Electronics Estonia OÜ	106,65	65,80	57,04
Oshino Electronics Estonia OÜ	26,18	11,01	30,41
Kreditoorse võlgnevuse käibevälde (päeva)			
Incap Electronics Estonia OÜ	315,09	95,29	108,42
Oshino Electronics Estonia OÜ	37,71	26,66	36,99

Allikas: autori koostatud Incap Electronics Estonia OÜ ja Oshino Electronics Estonia OÜ majandusaasta aruannete põhjal

Varade käibekordaja (valem 4) ehk koguvara käibesiduvus näitab, mitu eurot läbimüüki saab firma igalt varadesse investeeritud eurolt. Soovitav oleks antud näitaja võimalikult kõrge väärtus. Tabel 9.1 toob välja, et Incap Electronics Estonia OÜ varade käibekordaja 2014-2016 aastate lõikes on iga aastaga kasvanud, mil näitaja on 2014. aastal 1,30-lt tõusnud 2016. aastaks 2,50-le. Kui võrrelda vaadeldava perioodi algust ja lõppu, siis varade käibekordaja on kasvanud ligi kaks korda, mis annab märku, et ettevõtte kasutab oma vara müügi suurendamisel iga aastaga üha efektiivsemalt. Oshino Electronics Estonia OÜ varade käibekordaja on 2014. aastal 2,25 ja 2015. aastaks kasvanud 2,93-le, siis 2016. aastaks see näitaja on taas veidi langenud, nimelt 2,43-le. Võrreldes Incap Electronics Estonia OÜ näitajat konkurendi varade käibekordajaga, siis kuigi mõlemal ettevõttel on näitaja heal tasemel, võib järeldada, et Incap Electronics Estonia OÜ kasutab oma varasid müügitulu genereerimisel efektiivsemalt.

Debitoorse võlgnevuse käibekordaja (valem 5) ehk ostjate arvete käibesagedus näitab, mitu korda keskmiselt ületab müügitulu ostjate arvete võlgnevust. Incap Electronics Estonia OÜ debitoorse võlgnevuse käibekordaja 2014. aastal on 2,85, 2015. aastaks on näitaja kasvanud 4,62-le ning 2016. aastaks on näitaja samuti tõusuteel ja väärtuseks on 5,33. Soovitav oleks antud näitaja võimalikult kõrge kordaja. 2016. aasta näitajast on näha, et Incap Electronics Estonia OÜ krediitmüük ületab debitoorset võlgnevust 5,33 korda. Oshino

Electronics Estonia OÜ debitoorse võlgnevuse käibekordaja on 2014. aastal 11,62, 2015. aastal on kordaja suurenenud 16 võrra 27,63-le ja 2016. aastal taas vähenenud 17 võrra 10-le. Seega saab järeldada, et Incap Electronics Estonia OÜ debitoorne võlgnevus laekub konkurendist aeglasemini ja seetõttu ei juhita debitoorset võlgnevust piisavalt efektiivselt. Olukorda annaks parandada ettevõtte krediitingimuste üle vaatamisega ja aktiivsemalt võla sissenõudmisega.

Debitoorse võlgnevuse käibevälde (valem 6) ehk keskmine rahalaekumise aeg näitab, kui kiiresti ettevõtte kliendid keskmiselt arveid tasuvad ehk mitu päeva kulub keskmiselt väljastatud arvete rahaks muutmiseks. Väga kiireks laekumiseks loetakse näitajat alla 10 päeva ja normaalseks kuni 30 päeva. Sõltuvalt tegevusalast võib ettevõtete raha laekumisvälde väga suuresti varieeruda, kuid tuleb silmas pidada, et pikk raha laekumise välde vähendab ettevõtte likviidsust ja lühike rahalaekumise aeg võib pidurdada läbimüüki. Kuna ostjate debitoorne võlgnevus näidatakse bilansis käibemaksuga, kuid müügitulu kasumiaruandes ilma käibemaksuta, siis on arvud eelnevalt ühismõõtsustatud. Incap Electronics Estonia OÜ keskmine rahalaekumise aeg on kolme vaadeldava aasta jooksul ligi kaks korda langenud, vastavalt 2014. aastal 106,65-lt päevalt 2016. aastaks 57,04-le päevale. Mida kiiremini maksavad kliendid müüdud kauba eest, seda parem on ettevõtte finantsolukord. Kuna Incap Electronics Estonia OÜ klientide arvete maksmise periood on 2014-2016. aasta lõikes lühenenud ligi kaks korda, siis võib öelda, et seeläbi on ka ettevõtte likviidsus ja finantsolukord paranenud. Oshino Electronics Estonia OÜ debitoorse võlgnevuse käibevälde 2014. aastal 26,18 päeva, 2015. aastal päevade arv langenud 11,01-le ning 2016. aastal taas tõusnud 30,41-le päevale. Kui vaadelda perioodi algust ja lõppu, siis näitaja suurusjärk on enam-vähem samaks jäänud ja klientide arvete maksmise periood on normaalsel tasemel.

Kreditoorse võlgnevuse käibevälde (valem 7) ehk keskmine hankijatele raha maksmise aeg näitab, kui kiiresti tasub ettevõtte keskmiselt tarnijatele oma arved ehk siis millised on arvete tasumise võimalused ja juhtkonna harjumused. Suurenev võlgnevuse pikkus võib olla märk likviidsusprobleemidest. Tabelist 9.1 on näha, et Incap Electronics Estonia OÜ keskmine hankijatele maksmise aeg oli 2014. aastal väga pikk, nimelt keskmiselt 315 päeva, kuid 2015. aastal see periood vähenes kolm korda ehk 95 päevani. 2016. aastal on see periood natuke tõusnud, keskmiselt 108,42 päevani ehk umbes kolm ja pool kuud pikk. Kuna vaadeldava perioodi jooksul on keskmine hankijatele raha maksmise aeg lühenenud kolm korda, siis see annab märku võimalike likviidsusprobleemide vähenemisest.

Konkurendi Oshino Electronics Estonia OÜ kreditoorse võlgnevuse käibevälde on läbi vaadeldud kolme aasta püsinud suhteliselt stabiilsena, olles 2014. aastal 37,71 päeva, 2015. aastal 26,66 päeva ja 2016. aastal 36,99 päeva. Kui võrrelda kahe ettevõtte hankijatele maksmise aega, siis 2016. aastal on Incap Electronics Estonia OÜ periood keskmiselt ligi kolm korda pikem.

Tabel 9.2 Efektiivsussuhtarvude näitajad aastatel 2014-2016

Näitaja	2014	2015	2016
Varude käibekordaja (korda)			
Incap Electronics Estonia OÜ	3,15	4,76	6,10
Oshino Electronics Estonia OÜ	5,19	5,01	5,24
Varude käibevälde (päeva)			
Incap Electronics Estonia OÜ	115,87	76,68	59,84
Oshino Electronics Estonia OÜ	70,33	72,85	69,66
Talitlustsükkel (päeva)			
Incap Electronics Estonia OÜ	222,52	142,48	116,88
Oshino Electronics Estonia OÜ	96,51	83,86	100,07
Rahatsükli pikkus (päeva)			
Incap Electronics Estonia OÜ	-92,57	47,19	8,46
Oshino Electronics Estonia OÜ	58,80	57,20	63,08

Allikas: autori koostatud Incap Electronics Estonia OÜ ja Oshino Electronics Estonia OÜ majandusaasta aruannete põhjal

Varude käibekordaja (valem 8) ehk varude käibesagedus näitab ära kaupade ringluse keskmise kiiruse ning varude kasutamise ja müügi efektiivsuse. Mida kõrgem on käibekordaja, seda kiiremini müüb ettevõtte oma toodangut ja seda kiiremini tekitab kasumit ehk varude kasutamine müügitulu saamisel on efektiivne. Tabel 9.2 toob välja Incap Electronics Estonia OÜ varude käibekordaja, mis 2014. aastal on 3,15, 2015. aastal 4,76 ja 2016. aastal 6,10. See näitab, et näiteks 2014. aastal on iga varu all olev euro tootnud 3,15 eurot tulu. Ettevõtte kordajad on madala käibesagedusega, kuid see näitaja on iga aastaga tõusnud ning 2016. aasta varude käibekordaja on 2014. aastast ligi kaks korda suurem, mis annab märku, et varusid on hakatud mõnevõrra efektiivsemalt kasutama ja olukord on paranemas. Konkurendi Oshino Electronics Estonia OÜ varude käibekordaja on läbi vaadeldava kolme aasta stabiilne olnud, mil iga varu all olev euro tootis keskmiselt 5,15 eurot tulu. Seega Incap Electronics Estonia OÜ varusid kasutatakse müügitulu teenimiseks

efektiivsemalt, kuid mitte piisavalt. Olukorda saaks parandada näiteks varude vähendamise teel.

Varude käibevälde (valem 9) näitab, mitu päeva ettevõtte keskmiselt kulub varude ostmisest nende müümiseni. Tabeli 9.2 järgi Incap Electronics Estonia OÜ müüs oma tootmisvarusid keskmiselt 2014. aastal 115,87 päeva jooksul, 2015. aastal 76,68 päeva jooksul ja 2016. aastal 59,84 päeva jooksul. Eelistatud on kiire varude realiseerimine. Positiivne on see, et vaadeldava perioodi vältel varude realiseerimise aeg on vähenenud pea kaks korda, mis annab märku varude kiiremale kasutamisele. Oshino Electronics Estonia OÜ näitajad on olnud vaadeldavate aastate lõikes stabiilsed, mil tootmisvarud kasutatakse ära keskmiselt 70,95 päeva jooksul. Incap Electronics Estonia OÜ käibevälde on 2016. aasta näitajate võrdluses konkurenti omast ca 10 päeva lühem, mis näitab kiiremat varude realiseerimist võrreldes Oshino Electronics Estonia OÜ-ga.

Talitlustsükkel (valem 10) ehk operatsioonitsükkel on päevade arv perioodis, mille jooksul ettevõtte varud muutuvad debitorseks võlgnevuseks ning debitoorne võlgnevus uuesti rahaks. Tabel 9.2 näitab, et Incap Electronics Estonia OÜ-l on selleks päevade arvuks keskmiselt 222,52 aastal 2014. Järgmisel, 2015. aastal on see periood koguni 80 päeva võrra vähenenud 142,48-le ja 2016. aastal on lühenenud veelgi 25 päeva, mil talitlustsükkel oli 116,88 päeva. Talitlustsükli lühenemine on tingitud kiirenevast varude realiseerimisajast ja keskmise rahalaekumisaja lühenemisest ligi kaks korda. Vaadeldes Oshino Electronics Estonia talitlustsükli, siis 2014. aastal on see 96,51 päeva, 2015. aastal vähenenud 12 päeva võrra 83,86-le ning 2016. aastal taas suurenenud 16 päeva võrra 100,07-ni. Seega konkurenti talitlustsükkel on pikeneva tendentsiga, kuid Incap Electronics Estonia OÜ antud periood on seevastu vähenenud ligi kaks korda.

Rahatsükkel (valem 11) ehk finantseerimistsükkel on päevade arv, millal ettevõtte peab omategevuseks täiendavat raha kasutama. Tabelist 9.2 selgub, et Incap Electronics Estonia OÜ rahatsükli pikkus 2014. aastal on negatiivne, nimelt -92,57 päeva, mis näitab, et ettevõtte tasub lühiajalisi kohustusi pikemate perioodide tagant ning mõnevõrra pikenenud talitlustsükkel ei põhjusta olukorda, kus tegevuste teostamiseks tuleks otsida täiendavaid rahalisi vahendeid. Rahatsükli negatiivne näitaja tähendab ettevõttesisesest vaba raharessursi olemasolu, mis võimaldab toetada majandustegevust. 2015. ja 2016. aasta rahatsükkel taas positiivne, vastavalt 47,19 päeva ja 8,46 päeva, mis on tingitud talitlustsükli ja tarnijatele arvete tasumise aja lühenemisest. Oshino Electronics Estonia OÜ finantseerimistsükkel on

läbi vaadeldavate aastate olnud suhteliselt stabiilne, olles 2014. aastal 58,8 päeva, 2015. aastal 57,2 päeva ja 2016. aastal 63,08 päeva.

3.3.3 Kapitali struktuuri analüüs

Kapitali struktuuri suhtarvud iseloomustavad firma võimet tasuda oma lühi- ja pikaajalisi kohustusi. Kapitali struktuuri suhtarve kasutatakse ettevõtte varade finantseerimise ja ettevõtte võlakooormuse analüüsimisel.

Autor koostas tabeli (vt. Tabel 10), kus on näha Incap Electronics Estonia OÜ ja Oshino Electronics Estonia OÜ kapitali struktuuri suhtarvude näitajad 2014-2016. aastate lõikes.

Tabel 10. Kapitali struktuuri suhtarvude näitajad 2014-2016

Näitaja	2014	2015	2016
Võlakordaja (protsenti)			
Incap Electronics Estonia OÜ	64,4%	81,3%	87,4%
Oshino Electronics Estonia OÜ	33,9%	38,7%	35,6%
Kapitaliseerituse kordaja (korda)			
Incap Electronics Estonia OÜ	-	-	-
Oshino Electronics Estonia OÜ	0,062	0,079	0,076
Intresside kattekordaja (korda)			
Incap Electronics Estonia OÜ	9,29	-23,56	10,15
Oshino Electronics Estonia OÜ	25,14	129,09	128,94

Allikas: autori koostatud Incap Electronics Estonia OÜ ja Oshino Electronics Estonia OÜ 2014-2016 majandusaasta aruannete põhjal

Võlakordaja (valem 12) näitab võõrkapitali osatähtsust kogukapitalis, st. millisel määral on ettevõtte vara finantseeritud laenukapitaliga. Mida väiksem on kordaja, seda rohkem on kreditorid ettevõtte likvideerimisel kahjustest kaitstud. Tabelist 10 on näha, et Incap Electronics Estonia OÜ võlakordaja on 2014. aastal 64,4% ja 2016. aastaks kasvab 87,7%-ni, mis näitab, et ettevõtte kasutab märkimisväärselt palju võõrkapitali. Olukorda saaks parandada kohustuste osakaalu vähendamisega. Oshino Electronics Estonia OÜ võlakordaja on väiksem ja vaadeldavate aastate lõikes stabiilsem – 2014. aastal 33,9%, 2015. aastal 38,7% ja 2016. aastal 35,6%.

Kapitaliseerituse kordaja (valem 13) näitab pikaajaliste kohustuste osatähtsust kogu kapitalis. Incap Electronics Estonia OÜ andmete põhjal antud näitajat ei saa leida kuna ettevõttel pole vaadeldavate aastate jooksul pikaajalisi kohustusi. Oshino Electronics Estonia OÜ kapitaliseerituse tase on vaadeldavate aastate jooksul tõusnud – 2014. aastal 0,062-lt 2015. ja 2016. aastaks vastavalt 0,079 ja 0,076 peale.

Intresside kattekordaja (valem 14) määrab, milleni ettevõtte tulud võivad langeda ilma, et mõjutaksid iga-aastaste intressimaksete tasumist. Intressikulude kattekordaja soovitatav suurus on üle 2. Tabel 10 toob välja et Incap Electronics Estonia OÜ intressikulude kattekordaja on 2014. ja 2015. aastal olnud heal tasemel ehk vastavalt 9,29 ja 10,15, kuid tänu tekkinud kahjumile langes näitaja 2015. aastal miinusesse, täpsemalt -23,56. See näitab, et 2015. aastal kasum ei katnud intressikulusid. Oshino Electronics Estonia OÜ intressikulude kattekordaja on läbi kolme vaadeldava aasta tõusuteel ja väga heal tasemel, olles võimeline teenindama oma intressikulusid ilma suuremate raskusteta. Intresside kattekordaja oli 2014. aastal 25,14 ning 2016. aastaks tõusis 128,94-ni.

3.3.4 Tasuvuse analüüs

Tasuvuse ehk rentaablussuhtarvud iseloomustavad firma finantsedukust ning efektiivsust kasumi teenimisel. Antud suhtarvu näitajad annavad omanikule aimu, kui edukas või mitteedukas on konkreetne ettevõtte. Rentaablusnäitaja on alati kasumi ja ressursi suhe, mis näitab tasuvust, kasutoovust ja tulukust. Tasuvuse suhtarvud väljendatakse protsentides.

Ettevõtete Incap Electronics Estonia OÜ ja Oshino Electronics Estonia OÜ tasuvuse analüüsi käigus on leitud järgmised rentaabluse näitajad: müügikäibe puhasrentaablus, koguvara puhasrentaablus ja omakapitali puhasrentaablus. Incap Electronics Estonia OÜ ja tema konkurendi Oshino Electronics Estonia OÜ tasuvuse analüüsi tulemused on välja toodud tabelis 11.

Tabel 11. Tasuvuse analüüsi suhtarvud aastatel 2014-2016 (protsentides)

Näitaja	2014	2015	2016
Müügikäibe puhasrentaablus (protsenti)			
Incap Electronics Estonia OÜ	5,5%	-8,3%	3,3%
Oshino Electronics Estonia OÜ	2,7%	14,6%	12,4%
Koguvara puhasrentaablus (protsenti)			
Incap Electronics Estonia OÜ	7,2%	-17,3%	8,2%
Oshino Electronics Estonia OÜ	6,1%	42,7%	28,2%
Omakapitali puhasrentaablus (protsenti)			
Incap Electronics Estonia OÜ	72,6%	-63,7%	57,7%
Oshino Electronics Estonia OÜ	8,8%	68%	44,7%

Allikas: autori koostatud Incap Electronics Estonia OÜ ja Oshino Electronics Estonia OÜ majandusaasta aruannete põhjal

Müügikäibe puhasrentaablus (valem 16) ehk tegevusrentaablus näitab puhaskasumi osatähtsust müügikäibest. Antud näitajat kasutatakse selleks, et selgitada, kas ettevõtte kulud on kontrolli all. Incap Electronics Estonia OÜ müügikäibe puhasrentaabluse näitaja tabelis 11 on 2014. aastal 5,5% kuid firma kahjumis tegutsemise tõttu 2015. aastal langes antud suhtarv -8,3%-ni. 2016. aastaks see näitaja siiski on tõusnud 3,3%-ni. Oshino Electronics Estonia OÜ müügikäibe puhasrentaabluse näitajad on läbi vaadeldavate aastate stabiilselt tõusnud, kasvades 2014. a 2,7% juurest 2016. aastaks 12,4%-ni, kuid kõige kõrgem oli 2015. aastal – 14,6%.

Koguvara puhasrentaablus (valem 17) ehk varade rentaablus näitab ettevõtte poolt varadesse investeeritud vahendite tulusust ehk kui palju puhaskasumit teenis iga ettevõttesse paigutatud euro. 2014. aastal on OÜ Incap Electronics Estonia koguvara puhasrentaablus 7,2%, kuid kuna Incap Electronics Estonia OÜ töötas 2015. aastal kahjumiga, siis näitaja on võrreldes 2014. aastaga langenud 7,2%-lt -17,3%-ni. 2016. aastal on näitaja taas paranenud ja tõusis 8,2%-ni, mis annab mõista ettevõtte olukorra paranemisest. Oshino Electronics Estonia OÜ koguvara rentaablus oli kõige suurem 2015. aastal, tõustes võrreldes 2014. aastaga 6%-lt 43%-ni. 2016. aasta näitaja on teinud väikese languse võrreldes 2015. aastaga, vastavalt 42,7%-lt 28,2%-ni.

Omakapitali puhasrentaablus (valem 18) mõõdab omanike poolt ettevõttesse paigutatud vahendite tulusust ja näitab kasumit omanike investeeritud kapitali ühe euro kohta. Tabel 11 toob välja, et Incap Electronics Estonia OÜ omakapitali puhasrentaablus 2014. a on 72,6%,

kuid 2015. a on langenud -63,7% juurde, kuna sel aastal ettevõtte tegutses kahjumis. Olukord paraneks, kui puhaskasum suureneks või keskmine omakapital väheneks. Ettevõtte suutis 2016. aastal taas kasumisse jõuda ja sellega seoses tõusis ka näitaja 57,7%-ni, mille järgi võib teha järeldusi, et ettevõtte äritegevuse tulemus on tõusuteel. Oshino Electronics Estonia OÜ omakapitali puhaskasum näitaja on olnud kõige parem 2015. aastal vastavalt 68% ja kõige madalam 2014. aastal – 8,8%.. 2016. aastal on näitaja langenud võrreldes 2015. aastaga 68%-lt 44,7%-ni.

3.4 Järeldused ja parendusettepanekud

Võrreldes Incap Electronics Estonia OÜ ja Oshino Electronics Estonia OÜ bilansside ja kasumiaruannete horisontaalseid ja vertikaalseid analüüse, on märgata nii erinevusi kui ka sarnasusi. Bilansside analüüsi põhierinevus on see, et Incap Electronics Estonia OÜ rahalised vahendid on 2016. aastaks hüppeliselt kasvanud – 411%, kuid Oshino Electronics Estonia OÜ rahalised vahendid on vähenenud 94%.

Mõlemal ettevõttel on vaadeldud perioodi jooksul bilansimaht suurenenud ja seda üle 2 korra. Samuti on mõlemal ettevõttel suurenenud 2014-2016 a. lõikes kohustused – Incap Electronics Estonia OÜ puhul võlgade ja ettemaksete näol ning Oshino Electronics Estonia OÜ-l lühi- ja pikaajaliste laenukohustuste kasvamise tõttu.

Müügitulu kasv on nähtav mõlemal ettevõttel. Aruandeaasta kasum on Oshino Electronics Estonia OÜ puhul iga aasta kasvanud, kuid Incap Electronics Estonia OÜ oli 2015. aastal kahjumis, ent 2016. aastaks õnnestus taas kasumisse jõuda.

Maksevõime analüüsi kohta kokkuvõtvalt võib öelda, et Incap Electronics Estonia OÜ lühiajalise võlgnevuse kattekordaja on 2016. aastaks langenud mitterahuldavale tasemele, mis näitab, et ettevõttel võib tekkida raskusi arvete tasumisega. Oshino Electronics Estonia OÜ lühiajalise võlgnevuse kattekordaja oli vaadeldud kolme aasta keskmisena 2,29, mis näitab väga head maksevõimet, kuid võib anda ka märku, et ettevõtte kasutab raha ebaefektiivselt. Likviidsuskordaja on 2016. aastaks Incap Electronics Estonia OÜ-l rahuldav ja Oshino Electronics Estonia OÜ puhul väga hea – antud kordaja näitab ettevõtete tegevuse lõpetamise korral võimet oma lühiajaliste kohustuste õigeaegset tasumist. Maksevalmiduse kordaja on Incap Electronics Estonia OÜ-l samuti rahuldaval tasemel, kuid Oshino

Electronics Estonia OÜ näitaja on pigem halb, näidates ettevõtete võimet kohe suurel määral lühiajaliste kohustuste tasumist.

Efektiivsuse analüüsist võib järeldada, et võrreldes Incap Electronics Estonia OÜ varude käibekordajat konkurendi kordajaga, siis kuigi mõlemal ettevõttel on näitaja heal tasemel, võib järeldada, et Incap Electronics Estonia OÜ kasutab oma varasid müügitulu genereerimisel efektiivsemalt. Incap Electronics Estonia OÜ debitoorne võlgnevus laekub konkurendist aeglasemini, vaadeldava perioodi keskmine näitaja oli Incap Electronics Estonia OÜ-l 4,27 ja Oshino Electronics Estonia OÜ-l 16,42, seega ei juhita debitoorset võlgnevust piisavalt efektiivselt. Olukorda annaks Incap Electronics Estonia OÜ-s parandada krediitingimuste üle vaatamisega ja aktiivsemalt võla sissenõudmisega. Incap Electronics Estonia OÜ klientide arvete maksmise periood on 2014-2016. aasta lõikes lühenenud ligi kaks korda, seega võib öelda, et seeläbi on ka ettevõtte likviidsus ja finantsolukord paranenud. Oshino Electronics Estonia OÜ näitaja suurusjärk vaadeldavate aastate lõikes on enam-vähem samaks jäänud ja klientide arvete maksmise periood on normaalsel tasemel. Vaadeldava perioodi jooksul on Incap Electronics Estonia OÜ keskmine hankijatele raha maksmise aeg 2016. aastaks lühenenud kolm korda, 315 päevalt 180 päevale, mis annab märku võimalike likviidsusprobleemide paranemisest. Konkurendi Oshino Electronics Estonia OÜ kreditoorse võlgnevuse käibevälde on läbi vaadeldud kolme aasta püsinud suhteliselt stabiilsena, keskmiselt 33,79 päeva. Incap Electronics Estonia OÜ varude käibekordajad on madala käibesagedusega, kuid see näitaja on iga aastaga paranenud ning 2016. aasta varude käibekordaja on 2014. aastast ligi kaks korda suurem, mis annab märku, et varusid on hakatud mõnevõrra efektiivsemalt kasutama ja olukord on paranemas. Konkurendi Oshino Electronics Estonia OÜ varude käibekordaja on läbi vaadeldava kolme aasta stabiilne olnud. Seega Incap Electronics Estonia OÜ varusid kasutatakse müügitulu teenimiseks efektiivsemalt, kuid mitte piisavalt. Olukorda saaks veelgi parandada näiteks varude vähendamisega. Incap Electronics Estonia OÜ varude käibevälde on 2016. aasta näitajate võrdluses konkurendi omast ca 10 päeva lühem, mis näitab kiiremat varude realiseerimist võrreldes Oshino Electronics Estonia OÜ-ga. Incap Electronics Estonia OÜ talitlustersükkel on 2014-2016. aastate lõikes vähenenud ligi kaks korda, kuid konkurendi periood on pikeneva tendentsiga, mille näitajad olid 2016. aastaks jõudnud enam vähem samale tasemele, vastavalt 116,88 päeva ja 100,07 päeva. 2014-2016. a lõikes on Incap Electronics Estonia OÜ rahatsükli näitaja keskmiselt -12 päeva, mis tähendab ettevõttesisese

vaba raharessursi olemasolu ja võimaldab toetada majandustegevust. Konkurendil on sama perioodi lõikes antud näitaja stabiilne, keskmiselt 60 päeva.

Kokkuvõtvalt kapitali struktuuri analüüsi kohta võib öelda, et Incap Electronics Estonia OÜ kasvava trendiga võlakordaja, mis 2016. aastaks on tõusnud 87,4%-ni näitab, et ettevõtte võõrkapitali osatähtsus kogukapitalis on märkimisväärselt kõrge ja seeläbi ei ole kreditorid ettevõtte likvideerimisel kahjude kandmise eest kaitstud. Kohustuse osakaalu vähendamine võiks olukorda parandada. Konkurendi võlakordaja on püsinud stabiilsena, 2014-2016. aastate lõikes keskmiselt 36,07% juures ja seeläbi kreditoridel ettevõtte likvideerimise korral ohtu ei ole. Kapitaliseerituse kordajat Incap Electronics Estonia puhul leida ei ole võimalik kuna ettevõtte pikaajalisi kohustusi võtnud ei ole. Intresside kattekordaja on Incap Electronics Estonia OÜ-l 2015. aastal negatiivne, mis näitab, et kasum ei katnud intressikulusid, kuid 2016. aastaks tõusis see kordaja 10,15-ni, mis oli heal tasemel. Konkurendi näitaja olid läbi vaadeldava perioodi väga head, mis ulatus 2016. aastaks 128,94-ni ja andis mõista, et ettevõtte on võimeline oma intressikulusid tasuma ilma suuremate raskusteta.

Tasuvuse ehk rentaabluse analüüs tõi välja, et Incap Electronics Estonia OÜ müügikäibe puhasrentaablus oli aastatel 2014 ja 2016 positiivsed. 2015. aastal oli antud suhtarv negatiivne ehk -8,3%, seega teenitud müügitulu ei olnud piisav, et kasumit teenida, kuid järgmiseks aastaks näitaja paranes ja tõusis 3,3%-ni. Oshino Electronics Estonia OÜ näitajad olid läbi kolme vaadeldava aasta positiivsed, mil 2015. aastal oli kõrgeim – 14,6%. Koguvara puhasrentaabluse näitaja oli Incap Electronics Estonia OÜ-l kõige suurem 2016. aastaks 8,2%-ga ja kõige väiksem 2015. aastal -17,3%, mil ettevõtte tegutses kahjumis. Oshino Electronics Estonia OÜ koguvara puhasrentaablus oli väiksem 2014. aastal 6% ja kõrgeim 2015. aastaks küündides 42,7%-ni. Incap Electronics Estonia OÜ omakapitali puhasrentaablus on 2015. aastal negatiivne -63,7%, kuid 2016. aastaks on olukord läinud paremaks ja näitaja tõusnud 57,7%-ni, mille järgi võib teha järeldusi, et ettevõtte äritegevuse tulemus on tõusuteel. Olukord paraneks veelgi, kui puhaskasum suureneks või keskmine omakapital väheneks. Oshino Electronics Estonia OÜ sama näitaja on kõige kõrgem olnud 2015. aastal ja madalaim 2014. aastal vastavalt 68% ja 8,8%.

KOKKUVÕTE

Käesoleva lõputöö eesmärgiks oli hinnata ja analüüsida ettevõtte Incap Electronics Estonia OÜ majandusseisu finantsaruannete põhjal ja võrrelda teise sama valdkonna ettevõttega. Iga ettevõtte peamiseks eesmärgiks on omanike rikkuse suurendamine ning finantsanalüüs on selle eesmärgi üheks saavutamise vahendiks.

Elektroonika- ja elektriseadmete tootmise sektor on üks kiiremini arenevaid tööstusharusid Eestis, mille kasvu taga on sektori ettevõtete toodete kõrge lisandväärtus, tootmisprotsessi efektiivsus ning tootearenduse kiire kohanemine.

Lõputöö eesmärgi täitmiseks sooritas autor järgmised tegevused:

- teemakohaste kirjandusallikate ülevaade;
- tutvumine Eesti elektroonikatööstuse arenguga;
- ettevõtete majandusaasta aruannetega tutvumine;
- bilansi ja kasumiaruande vertikaal- ja horisontaalanalüüsid ning võrdlus konkurendiga;
- suhtarvude analüüs ja tulemuste võrdlus konkurendiga.

Antud töö analüüsis on kasutatud Incap Electronics Estonia OÜ ja konkurendi Oshino Electronics Estonia OÜ 2014-2016 majandusaasta aruandeid.

Töö koosneb kolmest osast. Töö esimeses osas on selgitatakse finantsanalüüsi tähtsust, kasutatavaid informatsiooniallikaid ja finantsanalüüsi erinevaid meetodeid.

Töö teises osas tutvustatakse elektroonikatööstuse arengut ja uuritavat ettevõtet ning konkurenti ja tema majandustegevust.

Töö kolmandas osas on teostatud ettevõtte bilansi ja kasumiaruande vertikaal- ja horisontaalanalüüsid ning tehtud võrdlus konkurendiga. Samuti teostas autor veel suhtarvude nagu maksevõime, efektiivsuse, kapitali struktuuri ning tasuvuse analüüsid. Kõiki suhtarvude tulemusi võrdles autor konkurendi vastavate näitajatega.

Järgnevalt toob autor välja lõputöö empiirilise osa olulisemad tulemused ja hinnangud. Mõlemal ettevõttel, nii Incap Electronics Estonia OÜ-l kui ka Oshino Electronics Estonia OÜ-l on vaadeldud perioodi jooksul bilansimaht suurenenud ja seda üle 2 korra. Samuti on mõlemal ettevõttel suurenenud 2014-2016 a. lõikes kohustused – Incap Electronics Estonia

OÜ puhul võlgade ja ettemaksete näol ning Oshino Electronics Estonia OÜ-l lühi- ja pikaajaliste laenukohustuste kasvamise tõttu.

Müügitulu kasv on nähtav mõlemal ettevõttel. Aruandeaasta kasum on Oshino Electronics Estonia OÜ puhul iga aasta kasvanud, kuid Incap Electronics Estonia OÜ oli 2015. aastal kahjumis, ent 2016. aastaks õnnestus taas kasumisse jõuda.

Maksevõime analüüsi kohta kokkuvõtvalt võib öelda, et Incap Electronics Estonia OÜ likviidsuse suhtarvud on 2016. aastaks langenud enamasti rahuldavale tasemele, mis näitab, et ettevõttel võib tekkida raskusi arvete või lühiajaliste kohustuste õigeaegsel tasumisel.

Efektiivsuse suhtarvudest võib järeldada, et Incap Electronics Estonia OÜ on hakanud oma varasid müügitulu genereerimisel efektiivsemalt kasutama, mida näitab varade käibekordaja hea tase. Incap Electronics Estonia OÜ klientide arvete maksmise periood on 2014-2016. aasta lõikes lühenenud ligi kaks korda ja keskmine hankijatele raha maksmise aeg lühenenud kolm korda, seega võib öelda, et seeläbi on ka ettevõtte likviidsus ja finantsolukord paranenud.

Järgnevalt toob autor välja ettevõtte juhtkonnale soovitusel edaspidiseks kasumlikuks finantskäitumiseks. Kuna Incap Electronics Estonia OÜ debitoorne võlgnevus laekub konkurendist aeglasemini, vaadeldava perioodi keskmine näitaja oli Incap Electronics Estonia OÜ-l 4,27 ja Oshino Electronics Estonia OÜ-l 16,42, siis ei juhitu debitoorset võlgnevust piisavalt efektiivselt. Olukorda annaks Incap Electronics Estonia OÜ-s parandada krediitingimuste üle vaatamisega ja aktiivsemalt võla sissenõudmisega.

Incap Electronics Estonia OÜ kasvava trendiga võlakordaja, mis 2016. aastaks on tõusnud 87,4%-ni näitab, et ettevõtte võõrkapitali osatähtsus kogukapitalis on märkimisväärselt kõrge ja seeläbi ei ole kreditorid ettevõtte likvideerimisel kahjude kandmise eest kaitstud. Kohustuse osakaalu vähendamine võiks olukorda parandada.

Incap Electronics Estonia OÜ varude käibekordajad on madala käibesagedusega, kuid see näitaja on iga aastaga paranenud ning 2016. aasta varude käibekordaja on 2014. aastast ligi kaks korda suurem, mis annab märku, et varusid on hakatud mõnevõrra efektiivsemalt kasutama ja olukorda saaks veelgi parandada näiteks varude vähendamisega.

Tasuvuse ehk rentaabluuse suhtarvud tõid välja, et kuigi näitajad olid 2015. aastal kahjumis tegutsemise tõttu negatiivsed, siis 2016. aastaks, mil taas kasumisse jõuti, kõik rentaabluuse suhtarvud oluliselt paranesid, näiteks omakapitali puhasrentaabluuse näitaja tõusis 57,5%-ni,

mille järgi võib teha järeldusi, et ettevõtte äritegevuse tulemus on tõusuteel. Olukord paraneks veelgi, kui puhaskasum suureneks või keskmine omakapital väheneks.

Kuna 2015. aasta oli elektroonika- ja elektriseadmete sektoris raske ja väljakutseid pakkuv aasta, mil valitses sektori üleüldine nõrk nõudlus ja mille tagajärjedest ei jäänud puutumata ka Incap Electronics Estonia OÜ, siis 2016. aastaks Incap Electronics Estonia OÜ suutis edukalt madalseisust välja tulla enamusi oma näitajaid oluliselt parandades.

Finantsanalüüsi tulemusel saab väita, et Incap Electronics Estonia OÜ on vaatamata rasketele aegadele 2015. aastal, mil ettevõtte oli kahjumis, suutnud 2016. aasta lõpuks taas kasumisse jõuda ja olla edukas omanikele kasumit tootev ettevõtte. Kokkuvõtvalt võib öelda, et Incap Electronics Estonia OÜ jaoks oli väga edukas 2016. aasta, mil ettevõtte maht kasvas jõudsalt ning finantsnäitajad olid heal tasemel.

FINANCIAL ASSESSMENT OF THE COMPANY INCAP ELECTRONICS ESTONIA OÜ

The graduation thesis is written in Estonian, it consists of 71 pages, includes 25 tables and 8 diagrams. References are made to 31 sources.

The main purpose of the company's financial management is to increase the company's value, or shareholders' wealth. One way to achieve these goals is to carry out a financial analysis.

The electronic and electrical equipment manufacturing sector is one of the fastest growing industries in Estonia. Incap Electronics Estonia OÜ is a subsidiary of Incap Corporation, which was established in year 2000 in Kuressaare, Estonia.

The purpose of this thesis was to evaluate and analyze the economic situation of Incap Electronics Estonia OÜ on the basis of financial statements and compare it with another company in the same field. The work consists of three parts. The first part explains the importance of financial analysis, the sources of information used and the different methods of financial analysis. The second part of the thesis gives a brief overview of the history of electronics industry in Estonia and introduces Incap Electronics Estonia OÜ and its competitor. In the third part of the work, vertical and horizontal analyzes of the company's balance sheet and profit and loss accounts have been performed and compared with the competitor. The author also carried out an analysis of ratios such as solvency, efficiency, capital structure and profitability. All the results of the ratios were compared by the competitor's respective indicators.

Both companies, Incap Electronics Estonia OÜ and its competitor Oshino Electronics Estonia OÜ, have increased (more than doubled) their balance sheet total over the period under review. Also, both companies have increased liabilities during 2014-2016, in case of Incap Electronics Estonia OÜ in the form of debts and advances, and Oshino Electronics Estonia OÜ due to the growth of short and long-term loan liabilities.

Revenue growth is visible for both companies. Annual profit has grown year by year for Oshino Electronics Estonia OÜ, but Incap Electronics Estonia OÜ was in a loss in 2015, but by 2016 it managed to return to profit.

Summarizing the Solvency Review, the liquidity ratios of Incap Electronics Estonia OÜ in general had dropped to a satisfactory level by 2016, indicating that the company may have had difficulties in timely payment of invoices or short-term liabilities. Efficiency ratios suggest that Incap Electronics Estonia OÜ has started to use its assets more efficiently in generating revenue, as shown by the good level of return on assets. Incap Electronics Estonia OÜ customers' bill payment period is 2014-2016. In the first half of the year, the amount of money was reduced by a factor of two and the average time for payment to contractors was reduced three times, so it can be said that the company has also improved its liquidity and financial situation.

The author then outlines recommendations for future profitable financial behavior of the company's management. The growing trend of Incap Electronics Estonia OÜ, which has risen to 87.4% by 2016, shows that the company's share of foreign capital in total capital is remarkably high, and therefore, creditors are not protected against losses in case of the company's liquidation. Reducing the share of responsibility could improve the situation. Incap Electronics Estonia OÜ inventory turnover ratios have a low turnover rate, but this figure has improved every year, and the turnover index for 2016 is nearly double of that of the year 2014, indicating that inventories have been started to be used somewhat more efficiently and it can be further improved, for example, in inventories reduction. Profitability ratios indicate that although the indicators were negative as a result of their loss-making behavior in 2015, all profitability ratios improved significantly in 2016, with the return on equity return rising to 57.5%, according to which one can conclude that the company's business is on the rise. The situation would improve further if the net profit increased or the average equity capital was reduced.

Since the year 2015 was a challenging one in the electronic and electrical equipment sector, with a general weakness in the sector and incapacitated by Incap Electronics Estonia OÜ, by 2016 Incap Electronics Estonia OÜ was able to successfully outperform, its own indicators significantly improving.

As a result of the financial analysis, it can be said that, despite its economic challenges in 2015, when Incap Electronics Estonia OÜ was in a loss, it was able to return to profit by the end of 2016 and be a successful profit-making company for its owners.

VIIDATUD ALLIKAD

1. Alver, L., Alver, J. (2017). Finantsarvestus. Tallinn: Deebet, 552 lk.
2. Alver, J., Reinberg, L. (1999). Juhtimisarvestus. Tallinn: Trükkal, 176 lk.
3. Alver, J., Reinberg, L. (2002). Juhtimisarvestus. Tallinn: Deebet, 426 lk.
4. Bõtskova J., Teearu A. (1997). Ärirahandus. Tallinn: Coopers & Lybrand, 159 lk.
5. Eesti Elektroonikatööstuse Liit, Elektroonika- ja elektriseadmete tootmine, <http://www.estonianelectronics.eu/et/elektroonikatoeostus-eestis> (10.02.2018)
6. Higgins, R.C. (2012). Analysis for financial management. Boston: McGraw-Hill/Irwin, 484 lk.
7. Incap Electronics Estonia OÜ koduleht [WWW] <http://www.incapcorp.com/> (09.02.2018)
8. Incap Electronics Estonia OÜ (2015). 2014. aasta majandusaasta aruanne, 21 lk.
9. Incap Electronics Estonia OÜ (2016). 2015. aasta majandusaasta aruanne, 20 lk.
10. Incap Electronics Estonia OÜ (2017). 2016. aasta majandusaasta aruanne, 24 lk.
11. Internet Center for Management and Business Administration, <http://www.netmba.com/finance/financial/ratios/> (10.02.2018)
12. Järve, J., Veisson, T. (2003). Finantsjuhtimine. Tartu Ülikooli Kirjastus, 236 lk.
13. Kallam, H., Kolbre, E., Lend, E., Möller, L., Reinhold, V., Simson, A., Uustalu, A., Venesaar, U. (2003). Ärikorralduse põhiteadmised. Tallinn: Külim, 215 lk.
14. Karu, S. (2000). Rahakäibe juhtimine. Tartu: Rafiko, 240 lk.
15. Kitvel E. (1993). Ettevõtte finantsaruandluse analüüs. Tallinn: RAS Logistika Maja, 66 lk
16. Kitvel, E. (1998). Rahandussuhtarvude süsteem. Tallinna Tehnikaülikool Majandusarvestuse instituut, 46 lk.
17. Kõomägi, M. (2006). Ärirahandus. Tartu Ülikooli Kirjastus, 276 lk.
18. Loov Eesti, Arenda Ettevõtet, Finantsjuhtimine <https://www.looveesti.ee/arenda-ettevotet/finantsjuhtimine/> (10.02.2018)
19. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Rahandusministeerium (2017) 2016. aasta majandusülevaade https://www.mkm.ee/sites/default/files/majandusulevaade_2016.pdf (07.03.2018)
20. Oshino Electronics Estonia OÜ koduleht [WWW] <http://www.oshino.ee/> (20.04.2018)
21. Oshino Electronics Estonia OÜ (2015). 2014. aasta majandusaasta aruanne, 23 lk.
22. Oshino Electronics Estonia OÜ (2016). 2015. aasta majandusaasta aruanne, 23 lk.
23. Oshino Electronics Estonia OÜ (2017). 2016. aasta majandusaasta aruanne, 22 lk.
24. Peterson, M. (2000). Finantsanalüüs. Tallinn: OÜ Külim, 168 lk.
25. Raudsepp, V. (1999). Finantsjuhtimise alused: Ettevõtte rahandus. Tallinn: Külim, 221 lk.
26. Reinberg, L., Alver, J. (1999). Firma aastaaruanne. Tallinn: Deebet, 94 lk.
27. Rünkla, J. (2003). Ärianalüüs. Tallinn: OÜ Külim, 182 lk.
28. Takkis, M. (2015) Finantsanalüüs. Loengukonspekt. Kuressaare, 43 lk.

29. Teearu, A., Krumm, E. (2005). Ettevõtte finantsjuhtimine. Tallinn: Tallinna Raamatutrükikoda, 223 lk.
30. Tiits, M. Kaupmeeste riik. Tartu: Eesti Teaduste Akadeemia, 2007,
https://books.google.ee/books?id=dIM9OaaY3pQC&pg=PA83&lpg=PA83&dq=elektroonikat%C3%B6%C3%B6stuse+ettev%C3%B5tted+eestis&source=bl&ots=qWq0LaaFXn&sig=0yc86lYurFBKIIA6j6_K5-VC2bU&hl=en&sa=X&ved=0ahUKEwjAn7L1hY3YAhWmK5oKHW9BUEQ6AEIbTAI#v=onepage&q=elektroonikat%C3%B6%C3%B6stuse%20ettev%C3%B5tted%20eestis&f=false (10.02.2018)
31. Tšistjakov, S. (1996). Finantsanalüüs ja selle meetodid. Tartu: Atlex, 48 lk.

LISAD

Lisa 1. Incap Electronics Estonia OÜ 2014-2016. aasta bilansid	57
Lisa 2. Incap Electronics Estonia OÜ 2014-2016. aasta kasumiaruanded	58
Lisa 3. Incap Electronics Estonia OÜ 2014-2016. aasta rahavoogude aruanded	59
Lisa 4. Oshino Electronics Estonia OÜ 2014-2016. aasta bilansid	60
Lisa 5. Oshino Electronics Estonia OÜ 2014-2016. aasta kasumiaruanded.....	61
Lisa 6. Oshino Electronics Estonia OÜ 2014-2016. aasta rahavoogude aruanded.....	62
Lisa 7. Incap Electronics Estonia OÜ bilansi vertikaalanalüüs	63
Lisa 8. Incap Electronics Estonia OÜ kasumiaruande vertikaalanalüüs	64
Lisa 9. Oshino Electronics Estonia OÜ bilansi vertikaalanalüüs	65
Lisa 10. Oshino Electronics Estonia OÜ kasumiaruande vertikaalanalüüs.....	66
Lisa 11. Incap Electronics Estonia OÜ bilansi horisontaalanalüüs	67
Lisa 12. Incap Electronics Estonia OÜ kasumiaruande horisontaalanalüüs.....	68
Lisa 13. Oshino Electronics Estonia OÜ bilansi horisontaalanalüüs.....	69
Lisa 14. Oshino Electronics Estonia OÜ kasumiaruande horisontaalanalüüs	70

Lisa 1. Incap Electronics Estonia OÜ bilansi andmed 2014-2016

Tabel 12. Incap Electronics Estonia OÜ 2014-2016. aasta bilansid (eurodes)

Incap Electronics Estonia OÜ bilanss	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
Varad			
Käibevarad			
Raha	497 164	97 292	115 067
Nõuded ja ettemaksed	3 281 454	942 297	1 291 757
Varud	2 256 079	1 185 385	833 553
Kokku käibevarad	6 034 697	2 224 974	2 240 377
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	90 352	50 295	76 735
Kokku põhivarad	90 352	50 295	76 735
Kokku varad	6 125 049	2 275 269	2 317 112
Kohustused ja omakapital			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Laenukohustused	700 000	400 000	0
Võlad ja ettemaksed	4 653 911	1 449 266	1 492 781
Kokku lühiajalised kohustused	5 353 911	1 849 266	1 492 781
Kokku kohustused	5 353 911	1 849 266	1 492 781
Omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	7 671	7 671	7 671
Ülekurss	9 047 445	9 047 445	9 047 445
Kohustuslik reservkapital	511	511	511
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-8 629 624	-8 231 296	-8 404 108
Aruandeaasta kasum (kahjum)	345 135	-398 328	172 812
Kokku omakapital	771 138	426 003	824 331
Kokku kohustused ja omakapital	6 125 049	2 275 269	2 317 112

Lisa 2. Incap Electronics Estonia OÜ kasumiaruande andmed 2014-2016

Tabel 13. Incap Electronics Estonia OÜ 2014-2016. aasta kasumiaruanded (eurodes)

Incap Electronics Estonia OÜ kasumiaruanne	2016	2015	2014
Müügitulu	10 494 803	4 802 322	3 119 867
Muud äritulud	0	0	134
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	268 480	127 570	8 912
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-8 139 527	-3 636 161	-2 035 365
Mitmesugused tegevuskulud	-985 611	-700 952	160 698
Tööjõukulud	-1 124 412	-860 077	-943 099
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-33 543	-62 340	-94 005
Muud ärikulud	-60 743	-50 679	-23 516
Ärikasum (kahjum)	419 447	-380 317	193 626
Muud finantstulud ja -kulud	-74 312	-18 011	-20 814
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	345 135	-398 328	172 812
Aruandeaasta kasum (kahjum)	345 135	-398 328	172 812

Lisa 3. Incap Electronics Estonia OÜ rahavoogude aruande andmed 2014-2016

Tabel 14. Incap Electronics Estonia OÜ 2014-2016. aasta rahavoogude aruanded (eurodes)

Incap Electronics Estonia OÜ rahavoogude aruanne	2016	2015	2014
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	419 447	-380 317	193 626
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	33 542	62 340	94 005
Kokku korrigeerimised	33 542	62 340	94 005
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-2 339 157	349 460	-209 806
Varude muutus	-1 070 694	-351 832	313 789
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	3 171 645	-45 402	-322 462
Kokku rahavood äritegevusest	214 783	-365 751	69 152
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-73 600	-35 900	0
Laekunud intressid	0	13	21
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-73 600	-35 887	21
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	300 000	400 000	0
Makstud intressid	-41 311	-16 144	-20 835
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	258 689	383 856	-20 835
Kokku rahavood	399 872	-17 782	48 338
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	97 292	115 067	66 729
Raha ja raha ekvivalentide muutus	399 872	-17 782	48 338
Valuutakursside muutuste mõju	0	7	0
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	497 164	97 292	115 067

Lisa 4. Oshino Electronics Estonia OÜ bilansi andmed 2014-2016

Tabel 15. Oshino Electronics Estonia OÜ 2014-2016. aasta bilansid (eurodes)

Oshino Electronics Estonia OÜ bilanss	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2014
Varad			
Käibevarad			
Raha	55	858	13 671
Nõuded ja ettemaksed	1 073 917	253 590	146 647
Varud	1 001 003	1 345 546	520 009
Kokku käibevarad	2 074 975	1 599 994	680 327
Põhivarad			
Materiaalsed põhivarad	754 807	580 026	315 194
Immateriaalsed põhivarad	48 090	11 049	3 639
Kokku põhivarad	802 897	591 075	318 833
Kokku varad	2 877 872	2 191 069	999 160
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	254 330	241 598	42 643
Võlad ja ettemaksed	619 265	491 477	251 909
Kokku lühiajalised kohustised	873 595	733 075	294 552
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	151 499	115 876	43 902
Kokku pikaajalised kohustised	151 499	115 876	43 902
Kokku kohustised	1 025 094	848 951	338 454
Omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	70 300	70 300	70 300
Ülekurss	93 609	93 609	93 609
Kohustuslik reservkapital	7 030	7 030	7 030
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	967 179	489 767	433 940
Aruandeaasta kasum (kahjum)	714 660	681 412	55 827
Kokku omakapital	1 852 778	1 342 118	660 706
Kokku kohustised ja omakapital	2 877 872	2 191 069	999 160

Lisa 5. Oshino Electronics Estonia OÜ kasumiaruande andmed 2014-2016

Tabel 16. Oshino Electronics Estonia OÜ 2014-2016. aasta kasumiaruanded (eurodes)

Oshino Electronics Estonia OÜ kasumiaruanne	2016	2015	2014
Müügitulu	6 150 437	4 672 019	2 067 319
Muud äritulud	6 055	241	218
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	-461 330	498 264	94 584
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-2 405 716	-2 614 928	-1 097 042
Mitmesugused tegevuskulud	-802 915	-569 523	-360 285
Tööjõukulud	-1 437 546	-1 099 484	-514 888
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-269 911	-195 511	-128 176
Muud ärikulud	-1	-74	0
Ärikasum (kahjum)	779 073	691 004	61 730
Muud finantstulud ja -kulud	-13 413	-9 592	-5 903
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	765 660	681 412	55 827
Tulumaks	-51 000	0	0
Aruandeaasta kasum (kahjum)	714 660	681 412	55 827

Lisa 6. Oshino Electronics Estonia OÜ rahavoogude aruande andmed 2014-2016

Tabel 17. Oshino Electronics Estonia OÜ 2014-2016. aasta rahavoogude aruanded (eurodes)

Oshino Electronics Estonia OÜ rahavoogude aruanne	2016	2015	2014
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	779 073	691 004	61 730
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	269 911	195 511	128 176
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-1 370	0	0
Muud korrigeerimised	2 892	0	0
Kokku korrigeerimised	271 433	195 511	128 176
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-820 327	-106 943	130 328
Varude muutus	344 543	-825 537	-243 775
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	135 615	279 689	40 405
Makstud intressid	-6 042	-5 353	-2 455
Makstud ettevõtte tulumaks	-51 000	0	0
Kokku rahavood äritegevusest	653 295	228 371	114 409
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivarade soetamisel	-400 155	-307 265	-158 470
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivarade müügist	1 500	0	0
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-398 655	-307 265	-158 470
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	78 991	0	100 000
Saadud laenude tagasimaksed	-44 321	-39 580	-38 820
Arvelduskrediidi saldo muutus	-12 703	175 619	0
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-66 039	-65 719	0
Makstud dividendid	-204 000	0	0
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-248 072	70 320	61 180
Kokku rahavood	6 568	-8 574	17 119
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	858	13 671	0
Raha ja raha ekvivalentide muutus	6 568	-8 574	17 119
Valuutakursside muutuste mõju	-7 371	-4 239	-3 448
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	55	858	13 671

Lisa 7. Incap Electronics Estonia OÜ bilansi vertikaalanalüüs

Tabel 18. Incap Electronics Estonia OÜ 2014-2016. aasta bilansi vertikaalanalüüs

Incap Electronics Estonia OÜ	Osakaal bilansimahust (%)			Muutus %	Muutus %
	2014	2015	2016	2014-2015	2015-2016
Varad					
Käibevarad					
Raha	5%	4%	8%	-1%	4%
Nõuded ja ettemaksed	56%	41%	54%	-15%	13%
Varud	36%	52%	37%	16%	-15%
Kokku käibevarad	97%	98%	99%	1%	1%
Põhivarad					
Materiaalsed põhivarad	3%	2%	1%	-1%	-1%
Kokku põhivarad	3%	2%	1%	-1%	-1%
Kokku varad	100%	100%	100%	0%	0%
Kohustused ja omakapital					
Kohustused					
Lühiajalised kohustused					
Laenukohustused	0%	18%	11%	18%	-7%
Võlad ja ettemaksed	64%	64%	76%	0%	12%
Kokku lühiajalised kohustused	64%	81%	87%	17%	6%
Kokku kohustused	64%	81%	87%	17%	6%
Omakapital					
Osakapital nimiväärtuses	0%	0%	0%	0%	0%
Ülekurss	390%	398%	148%	8%	-250%
Kohustuslik reservkapital	0%	0%	0%	0%	0%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	-363%	-362%	-141%	1%	221%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	7%	-18%	6%	-25%	24%
Kokku omakapital	36%	19%	13%	-17%	-6%
Kokku kohustused ja omakapital	100%	100%	100%	0%	0%

Lisa 8. Incap Electronics Estonia OÜ kasumiaruande vertikaalanalüüs

Tabel 19. Incap Electronics Estonia OÜ 2014-2016. aasta kasumiaruande vertikaalanalüüs

Incap Electronics Estonia OÜ	Osakaal bilansimahust (%)			Muutus %	Muutus %
	2014	2015	2016	2014-2015	2015-2016
Müügitulu	100%	100%	100%	0%	0%
Muud äritulud	0%	0%	0%	0%	0%
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	0,3%	2,7%	2,6%	2,4%	-0,1%
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-65%	-76%	-78%	-11%	-2%
Mitmesugused tegevuskulud	5%	-15%	-9%	-20%	6%
Tööjõukulud	-30%	-18%	-11%	12%	7%
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-3,0%	-1,3%	-0,3%	1,7%	1,0%
Muud ärikulud	-1%	-1%	-1%	0%	0%
Ärikasum (kahjum)	6%	-8%	4%	-14%	12%
Muud finantstulud ja -kulud	-0,7%	-0,4%	-0,7%	0,3%	-0,3%
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	6%	-8%	3%	14%	11%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	6%	-8%	3%	14%	11%

Lisa 9. Oshino Electronics Estonia OÜ bilansi vertikaalanalüüs

Tabel 20. Oshino Electronics Estonia OÜ 2014-2016. aasta bilansi vertikaalanalüüs

Oshino Electronics Estonia OÜ	Osakaal bilansimahust (%)			Muutus %	Muutus %
	2014	2015	2016	2014-2015	2015-2016
Varad					
Käibevarad					
Raha	1%	0%	0%	-1%	0%
Nõuded ja ettemaksud	15%	12%	37%	-3%	26%
Varud	52%	61%	35%	9%	-27%
Kokku käibevarad	68%	73%	72%	5%	-1%
Põhivarad					
Materiaalsed põhivarad	32%	26%	26%	-5%	0%
Immateriaalsed põhivarad	0%	1%	2%	0%	1%
Kokku põhivarad	32%	27%	28%	-5%	1%
Kokku varad	100%	100%	100%	0%	0%
Kohustised ja omakapital					
Kohustised					
Lühiajalised kohustised					
Laenukohustised	4%	11%	9%	7%	-2%
Võlad ja ettemaksud	25%	22%	22%	-3%	-1%
Kokku lühiajalised kohustised	29%	33%	30%	4%	-3%
Pikaajalised kohustised					
Laenukohustised	4%	5%	5%	1%	0%
Kokku pikaajalised kohustised	4%	5%	5%	1%	0%
Kokku kohustised	34%	39%	36%	5%	-3%
Omakapital					
Osakapital nimiväärtuses	7%	3%	2%	-4%	-1%
Ülekurss	9%	4%	3%	-5%	-1%
Kohustuslik reservkapital	1%	0%	0%	0%	0%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	43%	22%	34%	-21%	11%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	6%	31%	25%	26%	-6%
Kokku omakapital	66%	61%	64%	-5%	3%
Kokku kohustised ja omakapital	100%	100%	100%	0%	0%

Lisa 10. Oshino Electronics Estonia OÜ kasumiaruande vertikaalanalüüs

Tabel 21. Oshino Electronics Estonia OÜ 2014-2016. aasta kasumiaruande vertikaalanalüüs

Oshino Electronics Estonia OÜ	Osakaal bilansimahust (%)			Muutus %	
	2014	2015	2016	2014-2015	2015-2016
Müügitulu	100%	100%	100%	0%	0%
Muud äritulud	0,1%	0,01%	0,01%	-0,1%	0,0%
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	-8%	11%	5%	18%	-6%
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-39%	-56%	-53%	-17%	3%
Mitmesugused tegevuskulud	-13%	-12%	-17%	1%	-5%
Tööjõukulud	-23%	-24%	-25%	-0,2%	-1,4%
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-4%	-4%	-6%	0,2%	-2%
Muud ärikulud	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Ärikasum (kahjum)	13%	15%	3%	2%	-12%
Muud finantstulud ja -kulud	-0,2%	-0,2%	-0,3%	0,0%	-0,1%
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	12%	15%	3%	2%	-12%
Tulumaks	-1%	0%	0%	1%	0%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	12%	15%	3%	3%	-12%

Lisa 11. Incap Electronics Estonia OÜ bilansi horisontaalanalüüs

Tabel 22. Incap Electronics Estonia OÜ 2014-2016. aasta bilansi horisontaalanalüüs

Incap Electronics Estonia OÜ	2014/2015		2015/2016		2014/2016	
	Absoluut	%-s	Absoluut	%-s	Absoluut	%-s
Varad						
Käibevarad						
Raha	-17 775	-15%	399 872	411%	382 097	332%
Nõuded ja ettemaksud	-349 460	-27%	2 339 157	248%	1 989 697	154%
Varud	351 832	42%	1 070 694	90%	1 422 526	171%
Kokku käibevarad	-15 403	-1%	3 809 723	171%	3 794 320	169%
Põhivarad						
Materiaalsed põhivarad	-26 440	-34%	40 057	80%	13 617	18%
Kokku põhivarad	-26 440	-34%	40 057	80%	13 617	18%
Kokku varad	-41 843	-2%	3 849 780	169%	3 807 937	164%
Kohustused ja omakapital						
Kohustused						
Lühiajalised kohustused						
Laenukohustused	400 000	#DIV/0!	300 000	75%	700 000	#DIV/0!
Võlad ja ettemaksud	-43 515	-3%	3 204 645	221%	3 161 130	212%
Kokku lühiajalised kohustused	356 485	24%	3 504 645	190%	3 861 130	259%
Kokku kohustused	356 485	24%	3 504 645	190%	3 861 130	259%
Omakapital						
Osakapital nimiväärtuses	0	0%	0	0%	0	0%
Ülekurss	0	0%	0	0%	0	0%
Kohustuslik reservkapital	0	0%	0	0%	0	0%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	172 812	-2%	-398 328	5%	-225 516	3%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-571 140	-330%	743 463	-187%	172 323	100%
Kokku omakapital	-398 328	-48%	345 135	81%	-53 193	-6%
Kokku kohustused ja omakapital	-41 843	-2%	3 849 780	169%	3 807 937	164%

Lisa 12. Incap Electronics Estonia OÜ kasumiaruande horisontaalanalüüs

Tabel 23. Incap Electronics Estonia OÜ 2014-2016. aasta kasumiaruande horisontaalanalüüs

Incap Electronics Estonia OÜ	2014/2015		2015/2016		2014/2016	
	Absoluut	%-s	Absoluut	%-s	Absoluut	%-s
Müügitulu	1 682 455	54%	5 692 481	119%	7 374 936	236%
Muud äritulud	-134	-100%	0	#DIV/0!	-134	-100%
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	118 658	1 331%	140 910	110%	259 568	2 913%
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-1 600 796	79%	-4 503 366	124%	-6 104 162	300%
Mitmesugused tegevuskulud	-861 650	-536%	-284 659	41%	-1 146 309	-713%
Tööjõukulud	83 022	-9%	-264 335	31%	-181 313	19%
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	31 665	-34%	28 797	-46%	60 462	-64%
Muud ärikulud	-27 163	116%	-10 064	20%	-37 227	158%
Ärikasum (kahjum)	-573 943	-296%	799 764	-210%	225 821	117%
Muud finantstulud ja -kulud	2 803	-13%	-56 301	313%	-53 498	257%
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	-571 140	-330%	743 463	-187%	172 323	100%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-571 140	-330%	743 463	-187%	172 323	100%

Lisa 13. Oshino Electronics Estonia OÜ bilansi horisontaalanalüüs

Tabel 24. Oshino Electronics Estonia OÜ 2014-2016. aasta bilansi horisontaalanalüüs

Oshino Electronics Estonia OÜ	2014/2015		2015/2016		2014/2016	
	Absoluut	%-s	Absoluut	%-s	Absoluut	%-s
Varad						
Käibevarad						
Raha	-12 813	-94%	-803	-94%	-13 616	-100%
Nõuded ja ettemaksed	106 943	73%	820 327	323%	927 270	632%
Varud	825 537	159%	-344 543	-26%	480 994	92%
Kokku käibevarad	919 667	135%	474 981	30%	1 394 648	205%
Põhivarad						
Materiaalsed põhivarad	264 832	84%	174 781	30%	439 613	139%
Immateriaalsed põhivarad	7 410	204%	37 041	335%	44 451	1222%
Kokku põhivarad	272 242	85%	211 822	36%	484 064	152%
Kokku varad	1 191 909	119%	686 803	31%	1 878 712	188%
Kohustised ja omakapital						
Kohustised						
Lühiajalised kohustised						
Laenukohustised	198 955	467%	12 732	5%	211 687	496%
Võlad ja ettemaksed	239 568	95%	127 788	26%	367 356	146%
Kokku lühiajalised kohustised	438 523	149%	140 520	19%	579 043	197%
Pikaajalised kohustised						
Laenukohustised	71 974	164%	35 623	31%	107 597	245%
Kokku pikaajalised kohustised	71 974	164%	35 623	31%	107 597	245%
Kokku kohustised	510 497	151%	176 143	21%	686 640	203%
Omakapital						
Osakapital nimiväärtuses	0	0%	0	0%	0	0%
Ülekurss	0	0%	0	0%	0	0%
Kohustuslik reservkapital	0	0%	0	0%	0	0%
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	55 827	13%	477 412	97%	533 239	123%
Aruandeaasta kasum (kahjum)	625 585	1121%	33 248	5%	658 833	1180%
Kokku omakapital	681 412	103%	510 660	38%	1 192 072	180%
Kokku kohustised ja omakapital	1 191 909	119%	686 803	31%	1 878 712	188%

Lisa 14. Oshino Electronics Estonia OÜ kasumiaruande horisontaalne analüüs

Tabel 25. Oshino Electronics Estonia OÜ 2014-2016. a kasumiaruande horisontaalanalüüs

Oshino Electronics Estonia OÜ	2014/2015		2015/2016		2014/2016	
	Absoluut	%-s	Absoluut	%-s	Absoluut	%-s
Müügitulu	2 604 700	126%	1 478 418	32%	4 083 118	198%
Muud äritulud	23	11%	5 814	2412%	5 837	2678%
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	403 680	427%	-959 594	-193%	-555 914	-588%
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-1 517 886	138%	209 212	-8%	-1 308 674	119%
Mitmesugused tegevuskulud	-209 238	58%	-233 392	41%	-442 630	123%
Tööjõukulud	-584 596	114%	-338 062	31%	-922 658	179%
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-67 335	53%	-74 400	38%	-141 735	111%
Muud ärikulud	-74	#DIV/0!	73	-99%	-1	#DIV/0!
Ärikasum (kahjum)	629 274	1019%	88 069	13%	717 343	1162%
Muud finantstulud ja -kulud	-3 689	62%	-3 821	40%	-7 510	127%
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	625 585	1121%	84 248	12%	709 833	1271%
Tulumaks	0	#DIV/0!	-51 000	#DIV/0!	-51 000	#DIV/0!
Aruandeaasta kasum (kahjum)	625 585	1121%	33 248	5%	658 833	1180%